

Hermann Georg Krohn

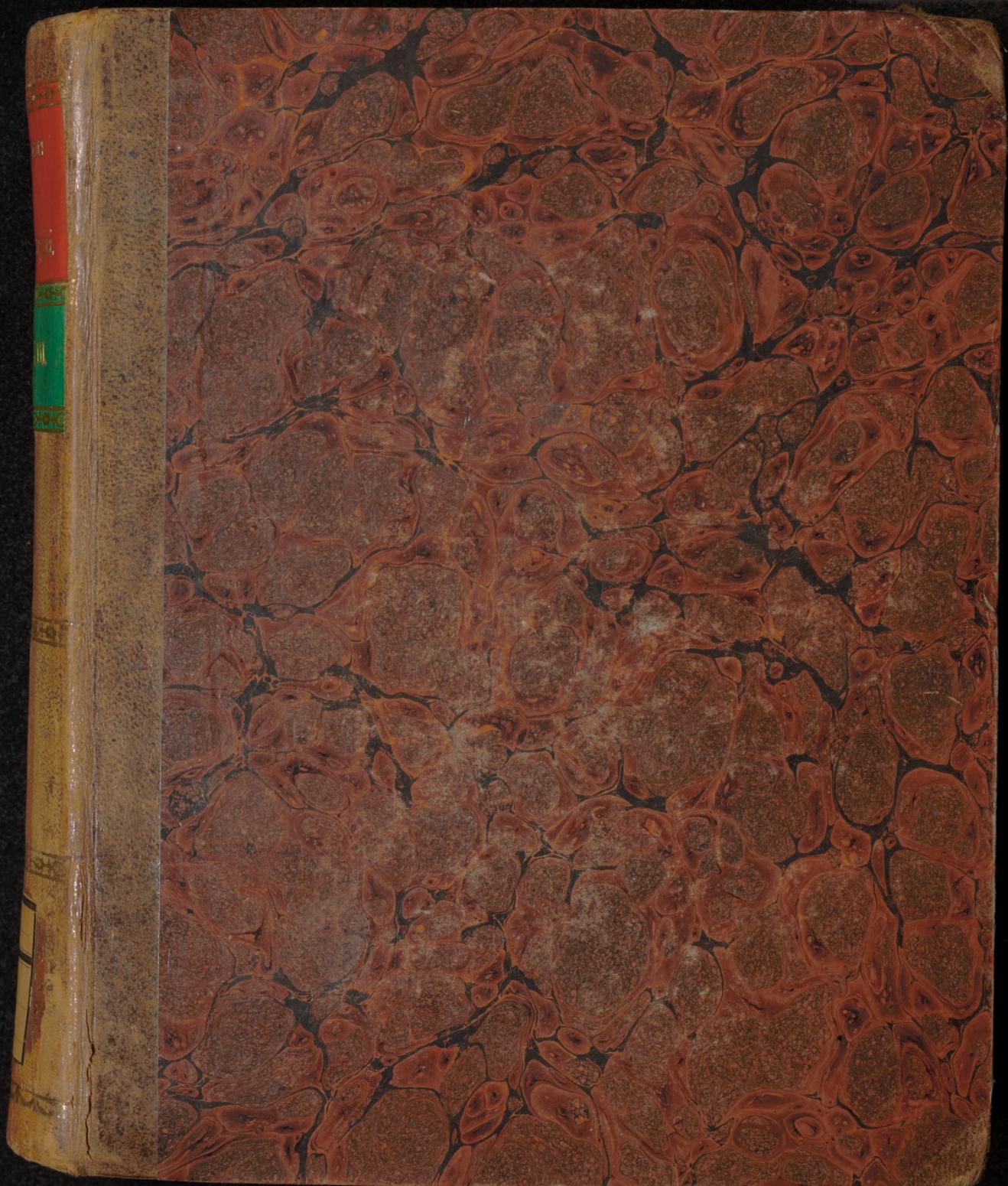
Dissertatio Juridica Inauguralis De Concursu Novercæ Cum privignis

Basileæ: Literis Deckerianis, [1728]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn892626151>

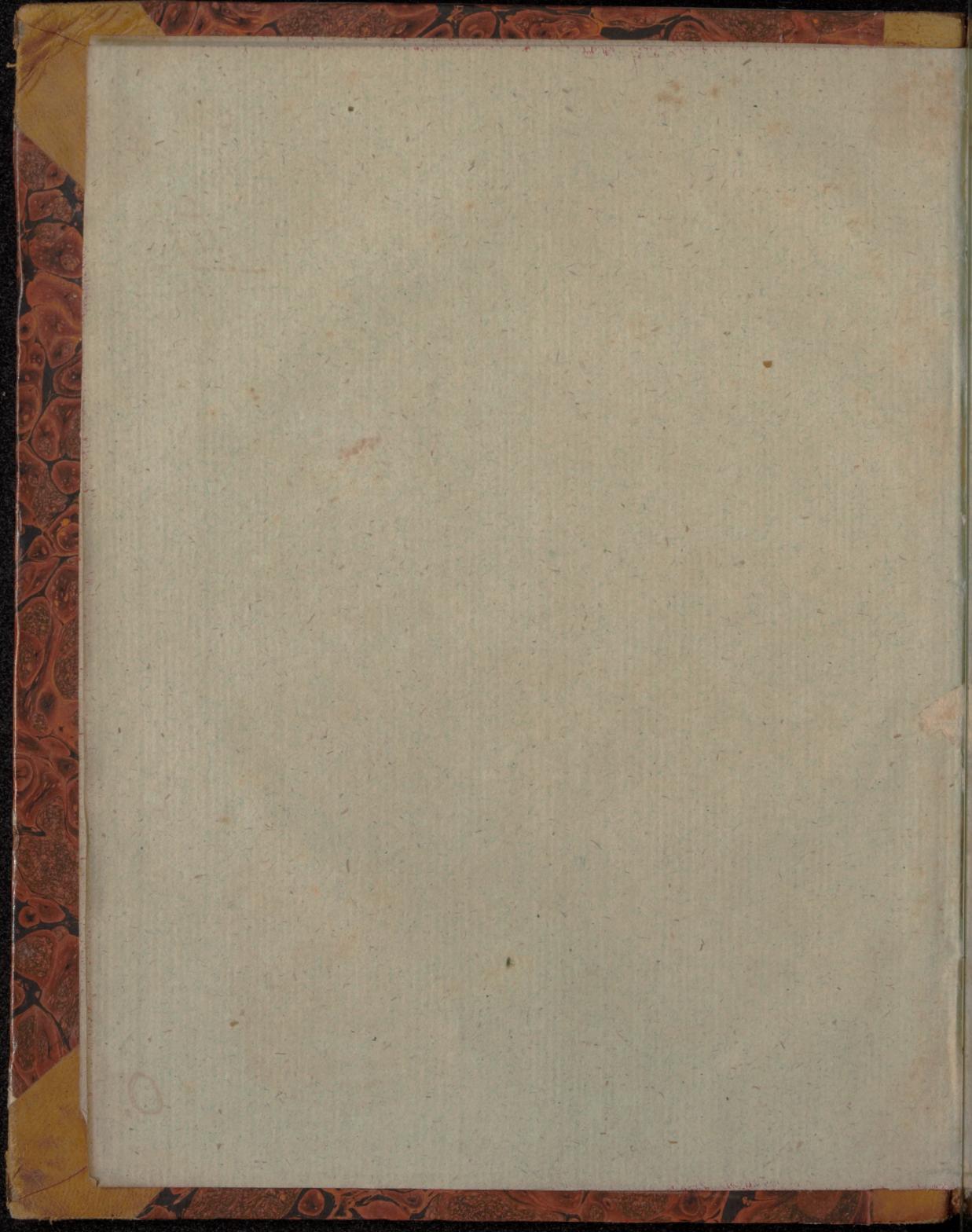
Druck Freier Zugang

K. e. - 197 (23.)

Pl. - 197 (23.)

DISSE^TAT^O JURIDICA INAUGURALIS
DE
CONCURSU NOVERCAE
CUM
PRIVIGNIS,
QUAM
EX DECRETO ET CONSENSU
MAGNIFICI ET AMPLISSIMI J^UCTORUM
ORDINIS
PRO LICENTIA
SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES
ET PRIVILEGIA CONSEQUENDI
IN PERANTIQUA HELVETIORUM UNIVERSITATE
PUBLICÆ ERUDITORUM DISQUISITIONI
ANNO M DCC XXVIII. die 14. MAI.
H. L. C.
PRÆSENTAT
HERMANNUS GEORGIUS KROHN
ROSTOCH. MEGAPOL.
BASILEÆ, LITERIS DECKERIANIS.

INCLYTÆ REIPUBLICÆ
ET
SACR. ROMAN. GERMANIC. IMPER.
LIBERÆ CIVITATIS
LUBECAE,
DN. DN. CONSULIBUS,
^{AC}
UNIVERSO SENATUI,
VIRIS
*ILLUSTRIBUS, MAGNIFICIS, PRÆNOBILISSI-
MIS, CONSULTISSIMIS, GENEROSIS, PRUDEN-
TISSIMIS, AMPLISSIMIS,*
MÆCENATIBUS ATQUE PATRONIS SUIS
ÆTERNO HONORIS CULTU PROSEQUENDIS
INAUGURALEM HANCE DISSERTATIONEM
IN TESTIMONIUM DEVOTÆ MENTIS
CUM APPRECIATIONE FELICIS REGIMINIS
DAT, DICAT, CONSECRAT
NOMINUM TANTORUM

CULTOR OBSERVANTISSIMUS

HERM. GEORG. RÖDHN.

DISSERTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
CONCURSU NOVERCÆ CUM
PRIVIGNIS.

§. 1.

Nro processu Cridæ punctum præferentiæ seu præ-
lationis haud esse infimi subsellii, sed sæpius
etiam per diversas instantias magno tam tempo-
ris, quam sumptuum dispendio protrahi, expe-
riencia testatur. Interpretatio & Legum civilium & statuto-
rum localium, omnibus haud eadem, dubio procul hanc
inter alia gignit fœcundam litium segetem. Enim vero qui-
libet, prout sibi expedire cognoscit, huic illive opinioni ac
interpretationi, cuius propugnatorem in hoc ad dissentien-
dum proclivi, admodum seculo unum vel plures facile inve-
nit, firmiter inhæret, ac non nisi coactus cedit. Ex va-
riis circa prioritatem altercationibus, quas recensere instituti
nostrí non permittit ratio, unicam saltem in foro abunde
obviam præsenti disquisitioni subjicere, ac quid ejus intuitu
humeri valeant, quidve ferre recusent, investigare constitu-
mus. Eam scilicet, quæ inter privignos sive liberos prioris
matrimonii, novercamque eorum in casu ^{et} quo Pater & re-
spective maritus obæratus, ad concursum vel provolutus vo-
lens, vel ad eum invitus trahitur, aut etiam concursu haud
quidem existente, tamen post mor ^m fugamve patris & re-
spectivis

A

spective mariti tantum haud invenitur, unde & uxori secundæ seu novercæ ratione dotis & illatorum & liberis prioris matrimonii seu privignis intuitu bonorum suæ matris satisfieri potest, sed alterutra pars vel toto, vel parte ad minimum carere tenetur. Quam Materiam initio ex Jure Civili Romano, dein ex Jure Saxonico, & denique ex Jure Lubencensi, quæ tria jura apud Germanos celebratissima sunt, pro nostris viribus breviter enucleatam sistemus.

§. 2. Facto ergo initio à Jure Romano, omissaque explanatione Rubri Dissertationis nostræ, ceu non difficulter intelligibili, quo eo clarius pateat: An & quo in casu *Jus Civile Romanum* liberis prioris Matrimonii, seu privignis intuitu bonorum Matris suæ præ Noverca ratione dotis & illatorum concesserit præferentiam tunc quando utrique parti ex bonis mariti & respective Patris satisfieri non potest, prænotandum est, quod D. D. bona uxorum redigant ad Classem triplicem, scilicet quod sint vel *Dotalia* vel *Paraphernalia* vel *Receptitia* ita tamen, ut hæc epitheta demum oriatur ex contracto matrimonio, dum ante illud, quantasunque etiam Mulier habeat divitias hæc discrimine non gaudeant (a).

§. 3. Porro sciendum est, nos non versari hic in eo casu ubi vel res privignorum maternæ, vel res novercæ extant, nam hæc res extantes recte præcipiuntur, jure Dominii, quod omnia privilegia antecedit, (b) sed solum in casu eo ubi ex bonis maternis privignorum, exque rebus Novercæ nihil superest, sed quælibet pars sibi debita petit & habere cupit.

§. 4. His præmissis *dotalia* quod attinet bona, dicta etiam *res Uxorias* nam utut sint, qui bona uxoria & res uxorias pro synonymis habeant (c) tamen verius est, *bona uxoria* esse genus, at vero *res uxorias* esse speciem, ac *res uxorias* in jure nostro nullam aliam admittere significationem, quam ut denotent

(a) *Sam. Stryck*, in disserr. de Jure mariti in bonis uxoris, c. I. n. 12.

(b) *Moller*, Lib. I. Semestr. c. 26. n. 3, *Berlich*, P. 1. Conclus. 64. n. 1. 2. 3.

(c) *Hotomann* in tractatu de dote §. 4.

tent res dotaes, (d) Certum omnino est, quod liberi prioris matrimonii seu privigni, ratione dotis suæ matris, gaudent preferentia præ Noverca ratione suæ dotis de *Jure Romano* (e).

§. 5. Evidem posset regeri, idem illud privilegium prælationis quod Privignis competit ratione repetitionis dotis suæ matris, (f) competere quoque uxori secundæ intuitu dotis suæ repetendæ, (g) privilegium vero contra æque privilegium non gaudere privilegio. (h) Sed potius duos privilegiatos concurrentes mutuo concursu se impedire, privilegiaque sic confundi & pro privilegiatis ad invicem eos non haberi (i).

§. 6. Sed hæc utut se omnino ita habeant, Thesin tamen nostram supra §. 4. traditam non infringunt. Etenim præter citatum privilegium prælationis privignis, quoad dotem maternam, nec non quoad reliqua bona materna, in bonis patris tacita etiam competit hypotheca (k) ita ut quoad reliqua bona materna incipiat statim privignorum hypotheca ex tempore suscipiendæ administrationis, (l) vel juxta alios à tempore susceptæ administrationis (m) vel denique quod certius, à tempore mortis matris (n) imo & ea tacita hypotheca, quæ uxori primæ, ceu Privignorum matri, ratione dotis repetendæ competiit in bonis mariti (o) utique transivit ad liberos illius, ceu jus reale, quemvis hæredem, imo & cessionarium sequens (p) & ut ut etiam secundæ uxori ceu noverca ratione suæ dotis competit tacita hypotheca in bo-

A 2 nis

(d) Tot. tit. C. de Rei uxor. act. §. 29. J. de Action. *Dn. Berger* in *Diff. dc Discrimine bonorum Uxorium* Th. 1.

(e) L. 21. ff. solut. matrim.

(f) L. 12. §. 1. C. qui pot. in pign. habent.

(g) L. 22. §. fin. ff. sol. matrim.

(h) Ex L. 8. in pr. ff. de Excus. Tutor.

(i) L. 11. §. fin. ff. de Minor. à *Sande* 1. Def. *Frisic*, 2.

(k) L. 6. §. fin. C. de bon. quæ liber.

(l) D. L. 6. §. fin. *Lauterbach*, Comp. ff. tit. in quib. cauf. pign. tac. p. m. 405.

(m) *Carpzon*. P. 2. C. 24. def. 17. n. 3.

(n) *Sam. Stryck.* in not. ad Comp. ff. *Lauterbach*, cit. tit.

(o) L. unic. §. 1. C. de rei uxor, action. §. 29. J. de Action.

(p) *Negusant.* de pignor. p. 2. m. 4. n. 30. seqq. *Mævius* ad jus Lubec. L. 3. t. 1. a. 9. n. 16.

nis mariti (q) nil minus tamen sive initium hujus hypothecæ sumas à die contracti matrimonii cum quibusdam (r) sive à tempore nuptiarum & benedictionis sacerdotalis, cum aliis (s) id certum manet, quod liberorum prioris matrimonii tacita hypotheca, sive de ea, quæ ex persona matris ad eos transivit, sive de ea, quæ ipsis proprio jure competit, quæras antiquior hypotheca novercæ, & sic illius hypothecæ præferenda sit, dum juris est, quod in casu, ubi pluribus competit hypotheca eodem quidem modo, sed diverso tempore, tum prior etiam unico momento (t) sit potior, (u) & quod hoc axioma procedat in omni genere pignorum (w). Concluditur ergo Liberos prioris matrimonii, hic privignos intuitu dotis maternæ, omnino doti novercæ, si non jure prælationis, attamen jure antiquioris hypothecæ præferri.

§. 7. Eadem quæ de dote scripta sunt, suo modo recte applicantur Bonis Paraphernalibus. Nam licet nec uxoribus ratione harum rerum de Jure Romano ullum competat prælationis privilegium (x) & consequenter nec earum liberi isto gaudere valeant, nil minus tamen uxores earum rerum intuitu eo jure tacita hypotheca in mariti bonis munitæ sunt (y) quæ ad earum liberos transit (z) cum vero tacita hypotheca vim acceperit à tempore illationis (t) at vero indubium sit, uxoris primæ paraphernalia esse illata prius, quam paraphernalia secundæ uxoris, hic novercæ, hinc patet ex temporis prioritate etiam hic præponi liberos prioris matrimonii seu privignos

(q) D. L. unic. §. 1. C. de rei uxori, act. §. 29. J. de actione.

(r) Lauterbach. Comp. ff. d. tit. p. m. 406.

(s) Gailius 2. 6. 86. n. 3. Carpzov. d. l. def. 1. n. 4.

(t) Gailius 2. Obsrv. 25.

(u) L. 2. & 7. C. qui potior in pign. p. m. 408. Carpzov. d. defini. 110. n. 3.

(w) Lauterb. Comp. ff. t. qui pot. in pign. p. m. 408. Carpz. d. d. 110. n. 3.

(x) Carpzov. P. 1. C. 28. d. 86. n. 1. 2. 3. Gail. 2. Obs. 92. n. 10. Mevius ad Jus Lubec. L. 3. t. 1. a. 9. n. 36.

(y) Carpzov. d. l. n. 3. Mevius. d. l. Gail. d. L.

(z) Vid. §. præced. 6.

(t) Mevius d. n. 36.

¶ 5 ¶
vignos cum paraphernalibus bonis suæ matris, Noverca ratione suorum paraphernalium.

§. 8. Id lubenter concedimus præferri Novercam dotem repetentem privignis repetentibus bona paraphernalia matris suæ. Ratio aperta hæc est, quia uti monuimus §. præcedenti, nec ipsi privignorum matri ratione paraphernalium in bonis mariti competit prælationis privilegium, sed solum tacita hypotheca sine ullo privilegio. Hac ergo sua matre liberi non possunt esse melioris conditionis (a) maxime dum illis nullibi in jure ratione horum bonorum prælationis privilegio prospectum est. (b) Contenti ergo & hi debent esse hypotheca tacita ratione horum bonorum, & sic uxor secunda, hic neverca privilegio prælationis simul gaudens eosdem cum dote omnino præcedit (c). Hoc suo modo recte ampliatur, quoad ea bona quæ liberis prioribus ultra veram dotis maternæ æstimationem loco ejus à Patre forte sunt promissa, cum jus prælationis liberorum priorum saltem in dote patri vere illata valeat & in alterius præjudicium ad alia promissa non possit extendi (d).

§. 9. Idem dicendum videtur quoad *reliqua adventitiae bona* privignorum, quæ scilicet à Parentibus ex Linea materna quocunque titulo sive hæreditario, sive Legati sive donationis &c. ad istos devenerunt. Dum enim Pater horum bonorum & usum fructum (e) & liberam ac plenissimam administrationem (f) habet, liberis vicissim ratione horum bonorum in bonis Patris tacita competit hypotheca (g) non vero item privilegium prælationis, unde sequitur quod Neverca cum dote illis omnino præferatur, cum paraphernalibus

A 3

(a) *Carpzon.* P. 1. C. 28. d. 97. n. 5.

(b) *Mevius ad jus Lub.* L. 2. t. 2. a. 31. n. 13.

(c) L. 7. C. qui potior in pign. Novell. 7. c. 3. *Lauterbach. Comp. ff. tit. de priv. cred. p. m. 586.*

(d) *Richter de priv. cred. c. 3. f. 1. n. 156.*

(e) §. 1. J. per quas pers. cuique acquir. L. 6. C. dc bon. quæ liber.

(f) L. 1. C. de bon. matern. L. 6. §. 2. C. de bon. quæ liber.

(g) L. 6. §. fin. C. de bon. quæ liber.

bus vero non item indistincte, sed solummodo eo in casu,
ubi Novercæ hypotheca antiquior est illa privignorum.

§. 10. *Receptitia uxorum bona Spiel, sive mavis Spill-*
Gelder dicta quod attinet, eorum consideratio *huc non specta-*
re videtur. Cum enim illorum & proprietatem & usum fru-
ctum & administrationem sibi uxor reservaverit (b) illaque
extra domum mariti velut separata sibi habeat & possideat,
(i) plane diversitatis apparet ratio. Evidem si ex his bo-
nis forte quædam ad maritum devenerint, & extantia repe-
riantur tum certum est, uxores earumque liberos eadem ex
jure Dominii vindicare posse (k) at vero æque expeditum
non est, an ratione amplius non extantium uxori & liberis ta-
cita competat hypotheca in bonis mariti? Quod uti in genere
negamus, ita non facimus cum Richtero (l) statuent quod
uxori, quæ ex receptitia sua pecunia certam quantitatem
marito mutuo dedit, respectu hujus mutui in bonis mariti
tacita competat hypotheca, sed potius autumamus, uxorem
ratione hujus mutui, prout sub vel sine usuris est, ad Classem
vel chirographariorum (m) vel personaliter privilegiatorum
referendam esse (n) Nec quoque consentimus illis, qui vo-
lunt quod in casu, ubi administrationem uxoris bonorum
receptitiorum sibi haud commissam, nil minus maritus ad
se traxit, tum uxori ratione debiti ejus ex administratione
tacita in bonis mariti competat hypotheca (o) sed potius

cum

(b) *De Berger* in cit. diff. de discrim bon. uxor. th. 32. *Luder Men-*
cken in diff. de rebus extantibus uxorum à concursu credi-
torum separandis th. 35.

(i) *Cothmann*, vol. 1. conf. 47. n. 102. & vol. 2. conf. 94. n. 1.
Mevius ad jus Lubec. L. I. t. 5. n. 3.

(k) *Brunnemann*. de conc. cred. c. 5. §. 33. *Mencken*, cit. diff. th. 35.

(l) In *Tractat. de Privil. cred.* c. 3. f. 1. n. III.

(m) *Berger* d. diff. d. 1. *Martin*, ad O. Sax. tit. 43. §. 2. n. 35.
Mevius p. 3. d. 125. n. 9. & p. 6. d. 246. item ad J. Lubec. l. 3.
t. 1. a. 9. n. 44. *Mencken*, d. diff. th. 35. in fin. *Brunnemann*,
d. tract. c. 5. §. 66. ibique *Stryck*. c. 5. §. 33. ad verba obliget.

(n) *Berger*, d. diff. th. 50. 39.

(o) *Brunnemann*, d. tract. c. 5. §. 33. & ibi *Stryck*, nec non in diff.
de jure uxoris in bona mariti c. 2. n. 77.

cum aliis verius esse putamus, uxorem hoc in casu ad Classem chyrographariorum esse referendam (p) ex ratione quod hypotheca tacita non nisi à Lege scripta vel non scripta, consuetudine scilicet, originem trahat (q) ultra casus legis scriptæ vel non scriptæ extendenda minime veniat (r) nec à paritate rationis desumtum (s) alias validum, argumentum quoad hypothecas tacitas procedat, cum eadem non orientur ex æquitate, sed ex legis adſentia, quæ omnino probanda est, (t) Ne dicam & æquitatem hic adesse cerebrinam, cum uxor non sine culpa sit, quæ patitur, maritum res suas receptitas administrare, sed potius consentire videtur, volenti vero non sit injuria. Imo licet uxoribus & earum liberis hic privignis ratione bonorum receptitiorum tacita competeret hypotheca, tamen hæc omnino cederet, juri prælationis, quod uxori secundæ seu Novercæ ratione dotis datum est.

§. 11. Praferentia liberiorum prioris matrimonii, seu privignorum ratione dotis suæ matris præ Noverca respectu suæ dotis certa est quoad liberos natos ex eodem matrimonio, e. g. si Titius cum Caja iniit matrimonium loco dotis 1000. Thaleros accepit, & postea ex eo conjugio Sempronius & Mevius nati sunt, tum Caja mortua, Titio vero ad secundas nuptias, cum Anna, itidem 1000. Thaleros dotis loco ipsis afferente provoluto, sed postea concursum excitante, Sempronius & Mevius, uxoris primæ Cajæ liberi, hic privigni, cum dote matris suæ omnino præcedunt uxori secundæ hic Novercæ, Annæ ratione suæ dotis (u) At vero

(p) *Carpzovius*, p. 2, c. 24, def. 4. ibique citatus *Hartm. Pift. Q.* 110. n. 2.

(q) L. 1. in med. C. *Commun. de Legat. Stryck.* in V. M. ff. tit. quib. mod. pign. tac. &c. §. 4. 5. *Tornov.* de Feudis Mecklenb. part. 1. p. m. 454.

(r) L. 6, in fin. C. de bon. quæ liber. *Martin.* ad O. Sax. tit. 45 §. 1. n. 5. ibique cit. D. D.

(s) *Everhard.* in loc. argum. legal. loco a simili p. m. 121.

(t) *Martin.* d. tract. tit. 43. §. 7. n. 13.

(u) L. 12. §. 1. verific. Exceptis C. qui pot. in pig. *Negusantius de pignor* p. 2. m. 4. n. 95. *Mevius* ad J. Lubec. l. 3. t. 1. a. 9. n. 7. *Lauterbach*, Comp. ff. tit. de privil. cred. p. m. 586.

an & liberis alterius matrimonii, eodem modo competitat ea præferentia? Adeo expeditum non est. Non desunt quidem affirmantes (x) verum *negativam* quam alii propugnant (y) veriorem judicamus & consequenter statuimus, quod in eo casu, ubi Titius cum Caja matrimonium iniit, 1000. Thaleros loco dotis cum ea accepit, & Titius sine prole mortuus est, Caja vero iterum nupsit Sixto, eique peperit Filios Sempronium & Mevium, postea mortua est Caja, Sixtus vero secundas nuptias contraxit cum Anna, ac denique concursum excitavit, Caja liberi Sempronius & Mevius ratione dotis maternæ, quam primo marito Titio attulerat, non gaudeant præferentia præ dote Novercæ Annæ, quam marito Sixto attulit, ut ut tamen hic dubius sit *Chemnitius* (z).

§. 12. *An mortuis liberis prioris matrimonii, hic prævignis ad eorum hæredes transmittatur privilegium prælationis?* Quæritur: Respondetur quoad hæredes descendentes, utique affirmative (a) quoad ascendentes & collaterales vero negative. (b) Ratio prioris consistit in eo, quod ut ut privilegium prælationis uxori & ejus filiis ratione dotis repetendæ concessum, personalissimum sit ex constitutione Justinianæ (c) personalia vero privilegia non transeant in hæredes (d) ex quibus iuris principiis contra hanc nostram affirmativam insurget Anton. Faber. (e) tamen omnes descendentes, sicut communiter

- (x) *Gloss.* in l. etiam ff. solut. matrim. quam glossam fecuti sunt *Aret.* *Dyn.* & *Cyn.* nec non *Salicet* in l. 1. C. de privil. dot. & in l. affiduis §. exceptis referente *Negusantio* d. l. n. 95.
- (y) *Negusantius* d. n. 95. *Mevius* d. l. *Berlich.* p. 1. concl. 65. n. 92. *Stryck.* ad *Brunnemann.* de concurru credit. c. 5. §. 35.
- (z) In *Dissert.* de *Privilegiis Creditorum*, §. 159.
- (a) L. 12. §. Except. C. qui pot. in pign. *Carpzov.* p. 1. const. 28. d. 96. & 98. n. 2. *Negusantius* d. l. n. 94.
- (b) *Mevius* ad *jus Lubec.* l. 2. t. 1. a. 9. n. 8. *Carpzov.* d. l. D. 95. 98. n. 3.
- (c) In l. 12. C. qui pot. in pign. *Carpzov.* d. l. d. 95. n. 1.
- (d) L. 196. ff. de R. I. L. 12. 13. ff. sol. matr.
- (e) L. 8. conject. 13.

niter in jure, ita & hic sub nomine *filiorum* comprehenduntur (f) ut inde superfluum putamus, cum logomachiam sapere videatur, pro stabilienda nostra sententia per se satis evidenti, cum aliis adjicere; hanc praeferentiam privignorum descendantibus non tam jure haereditario (g) quam potius jure sanguinis, filiationis & connexitatis ex persona ascendentis, cui arctissime juncti sint, competere (h) cum haec non satis adæquate dicantur, quin potius specialis Imperatoris provisio hic totum absolvat. Ratio vero posterioris haec est, quod hi ascendentes & collaterales liberorum non possint sub nomine *filiorum*, quibus solummodo Imperator favet, comprehendendi, sed potius habeantur, & sint extranei haeredes illorum (i) at vero sicuti nec uxor ipsa in extraneos haeredes jus prælationis transmittit (k) ita & ejus liberi pariter hoc jus non transmittant in eos, cum non amplius liberis quam matri, cuius tamen intuitu liberi eo jure gaudent, hac in parte indultum esse queat (l). Unde rectissime ampliatur, quod, si ex liberis prioris matrimonii unus vel alter forsan moriatur, alterique pars defuncti fratrius aut descendantibus jure successionis accrescat, quoad illam partem Novverca privilegio prælationis privignorum non submoveatur. (m) Id satis certum privignos seu liberos prioris matrimonii, eorumque descendantes præferri liberis Novvercae forsan prædefunctæ, cum temporis prioritas, quæ Novercam submovet, contra ejus liberos quoque valere debeat. (n) Denique id probe observandum, omnia que de negata transmissione

B in

(f) L. 12. §. Exceptis C. qui pot. in pign. *Schneidewin*, ad §. fuerat n. 29. n. 68. Inst. de Action. *Beuther*, de jure prælat. p. 1. C. 35. § ferner§ &c.

(g) Per Nov. 91. princ. *Carpzov*. d. 1. d. 96. n. 9. *Mevius* d. 1. n. 7. *Lauterbach*. Comp. ff. tit. de privil. cred. p. m. 586.

(h) *Mevius* d. n. 7. *Carpzov*. d. D. 96. n. 9. *Hoppius* ad §. 29. Inst. de Action.

(i) *Mevius* d. 1. n. 6. & 8. *Carpzov*. d. def. 95. n. 2. & def. 98.

(k) *Mevius* d. 1. n. 8. *Carpzov*. d. def. 95.

(l) *Mevius* d. n. 8. *Carpzov*. d. def. 98. n. 4.

(m) *Carpzov*. P. 1. c. 28. def. 98.

(n) *Beuther*. d. 1. p. 1. c. 38. pr.

in extraneos à nobis dicta §. hoc sunt, pertinere ad casum, si liberi, antequam tempus repetendæ dotis existat, moriantur, si enim postea decedant, indubium, illos hoc jus ad quoscunque hæredes transmittere, cum ipsis jam erat jus quæsitum & in persona eorum radicatum, imo plenarie in & ex bonis illorum, quæ transeunt utique. Conf. §. seqq.

§. 13. Sed quid si in hos ascendentes, aut in collaterales, aut forsan etiam in alium extraneum cessio Prælationis hujus juris facta sit, dicendum? Variæ hic oriuntur opiniones. Alii (o) cessionem hujus juris plane fieri posse negant, ex ratione, quia putant, non transmissibilia in hæredem nec esse cessibilia (p) imo licet hanc Thesin Lauterbachius (q) ipse non admittat, tamen idem ille strenue propugnat, hanc cessionem de jure non subsistere, quia sit jus personale, & privilegium, quod cedi nequeat. (r) Alii, licet ea ipsa vestigia sequantur, limitant tamen in casu 1) ubi à liberis ad suam utilitatem, cessio hujus juris facta sit, cum sic non alius, sed liberi per alium eo jure fruantur, ita ut non favor cessionarii, sed liberorum quæratur (s) 2) in casu quando liberi cedentes vivunt adhuc eo tempore, quo casus repetendæ dotis contingit, cum sic jus illud semel radicatum in persona illorum ad cessionarium transeat (t) 3) in casu ubi cessionarius ex persona cedentis directa ratione experitur, dum sic perinde est, an liberi ipsis agant per se, an vero alium suo jure uti velint. (u) Alii denique inveniuntur, qui cerebrinam hanc prohibitionem reputant (x) cum infelix sit illatio à negata transmissione ad

hæredes

- (o) Per §. 29. J. de Action. Brunnemann. de conc. cred. c. 5. §. 35. in fin. Carpzov. d. 1. def. 95. n. 6. Mevius. d. 1. n. 11. seqq. Hippius. ad d. §. 29. J. de Action.
- (p) Per l. 42. ff. de Adm. & peric. tutor. Carpzov. d. def. 95. n. 6. Mevius d. 1. n. 10.
- (q) Compend. ff. tit. de hæredit. & Action, vendit. p. m. 328.
- (r) Lauterbach. d. l. p. m. 333.
- (s) Mevius d. 1. n. 15.
- (t) Mevius d. l. n. 13. Dissentit. Lauterbach. d. l. p. m. 333.
- (u) Mevius d. l. n. 14. contra iterum Lauterbach. d. l.
- (x) Richter de Privil. Cred. c. 3. f. 1. n. 87. seqq. Titius in observ. ad Lauterbach. tit. de hæred. & Action. vend.

hæredes ad negationem cessionis (y) nullibique sit prohibita. Nos omnes has altercationes bene distinguendo evitari posse censemus. Distinguimus enim inter jus prælationis adhuc quærendum, & inter jus prælationis jam quæsitum. Quærendum adhuc est, antequam casus repetendæ dotis existat, hoc existente jus quæsitum adest. Unde si liberi vellent hoc jus quærendum cedere alicui, sc. ante casum dotis repetendæ existentem, cessio esset nulla, cum cederent aliquid, quod ipsi nondum haberent, dum incertum adhuc sit, an tempore repetendæ dotis viverent. Ast vero si vivant tempore repetendæ dotis, quæsitum est ipsis jus, hoc cedere possunt, imo si postea moriantur, transmittunt & ad hæredes. Conciliari ita possunt tres opinione allatae. Primi sine dubio loquuntur de jure quærendo; Ultimi de jure jam quæsito. Quod illos attinet, qui limitant, nobis nec sunt contrarii. Error enim illorum solum modo in eo latet, quod in limitatione secunda exceptionis loco afferunt id, quod thesin absolvere nos putavimus. Prima illorum limitatio inutilis hic est, cum cessio semper utilitatem tam cendentis quam cessionarii præsupponat. Tertia denique secundum dicta nostra supervacanea videtur & pertinet ad reliquias beliariorum Romanorum. (z)

§. 14. Et hæc de jure prælationis. Hypotheca vero tacita, quæ & uxori & liberis ejus, hic privignis, competit, transmittitur sine dubio ad quoscumque hæredes. Est enim jus reale (a) in quemvis hæredem, etiam extraneum transiens (b) imo, quin & in cessionarium transeat, ne quidem dubitatur. (c)

B 2

§. 15.

(y) Titius dict. observ.

(z) Conf. hic omnino Titius c. l. & Ludovici in distinct. 4. ad tit. de hær. & Act. vend.

(a) Stryek. ad Brunnen. dè concurs. credit. c. 5. §. 35. Mevius ad Jus Lubec. l. 3. t. 1. a. 9. n. 16. Carpzov. p. 1. c. 28. d. 99. n. 4.

(b) Negusantius de pignor. p. 2. m. 4. n. 30. 31. Mevius & Carpz. dd. 1. 1.

(c) Negusantius d. l. n. 32. seqq. Mevius & Carpzov. dd. 1. 1. Stryek. ad Brunnen. d. l.

§. 15. Unicum adhuc ex *Jure Romano* occasione hactenus scriptorum disquirendum restat, id scilicet, *An liberis prioris matrimonii etiam quoad bona paterna præferantur novercæ, seu vitrici secunda uxori, ratione dotis & paraphernalium in concursu à vitrico moto?* Pro affirmativa quidem facere videtur ea, quæ hactenus de bonis maternis scripta sunt, & quod, ubi paritas rationis adest, ibi & eadem dispositio obtinere beat. Verum cum paritas rationis, si etiam hic adesset, quoad hypothecas tacitas, quæ specialem legis dispositionem requirunt, (d) & ultra casus in lege expressos, non sunt extendendæ (e) non sufficiat, uti antea jam notavimus, (f) rectius respondemus, *negando*, ac id ideo, quia de jure Romano liberis prioris matrimonii, in bonis vitrici nulla competit tacita hypotheca, nullum privilegium prælationis, imo nullum plane jus regulariter (g). A qua tamen Thesi duo sunt excipiendi casus, scilicet (1) quando vitricus matrem duxit in uxorem, quæ tutrix liberorum est, nec curavit, quod mater alios tutores liberis petierit, illisve rationes tutelæ reddiderit (h) & (2) quando vitricus pro tute vel curatore liberorum prioris matrimonii se gessit (i), ut scilicet in *casu priori*, liberi prioris matrimonii ratione paternorum Novercæ, quatenus nuda hypotheca tacita gaudet, omnino ex anteriori hypotheca tacita præferantur, quatenus vero simul privilegio prælationis munita est Noverca illi postponantur: In *casu* vero *posteriori* liberi prioris matrimonii Novercæ indistincte præferantur. Ratio prioris ea est, quod vitricus hic

omnis

(d) L. 1. in medio C. commun. de legat. *Lauterbach. Comp. ff. tit.*
in quib. causis pign. p. m. 405.

(e) L. 6. in fin. C. de bon. quæ liber. *Lauterbach. d.l.*

(f) *Scil. §. 10.*

(g) *Modeft. Pistorius* p. 1. q. 4. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 101. n. 3.
seqq. *Mevinus* ad jus Lubec. 1. 2. t. 2. a. 31. n. 7. 8.

(h) L. 6. C. in quibus causis pign. ibique *Peretz.* n. 9. *Berlichius*
p. 1. C. 67. n. 82. *Lauterbach. Comp. ff. d. t. p. m. 405. Stryck.*
in differt. de jure Avorum. c. 2. n. 174.

(i) *Huberus* ad ff. tit. in quibus causis pignus, n. 3. in fin. *Sande*
1. 3. t. 13. def. 3. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 101. n. 6. *Faber.* in
C. 1. 8. t. 7. d. 2.

Omnis culpæ expers haud videatur, dum viduam liberis **ex** gestione tutelæ obligatam in uxorem duxit, quod plerumque in præjudicium liberorum tendit. (k) *Posterioris* vero ratio ea est, quod liberis in bonis vitrici, tutoris, vel protutoris non solum tacita hypotheca, sed & jus prælationis omnino competitat, (l) ut ut tamen quidam *hoc ultimum* liberis prioris matrimonii disputent. (m) Id sine dubio est, quod liberi prioris matrimonii ea, quæ apud vitricum ex bonis suis paternis extant, Jure Dominii vindicare queant, & sic ratione eorum ante omnia privilegia sint (n).

§. 16. Misso *Jure Romano* convertimus nos ad *Jus Saxonum*, ubi prænotandum est, esse hoc jus vel illud, quod antehac Elector Saxonie *Augustus* per constitutiones introduxit, vel esse illud, quod modernus Elector Saxonie & simul Poloniarum Rex *Fridericus Augustus* An. 1724 per Ordinationem Processus Saxonici noviorem, durch die verbesserte und erläuterte Proceß-Ordnung constituit, ac hoc ultimum à priori, perinde ut in aliis, ita & quoad præsentem materiam nimium quantum discrepare, ut sequentia docebunt.

§. 17. *Jure Saxonico* Constitutionibus Electoris *Augusti* introducto mulieribus præter tacitam hypothecam, etiam privilegium prælationis ratione ihres eingebrachten Gutes competere indubium est. (o) Id saltem multum disputatur, an verba eingebrachtes Gut denotent solummodo *dotalia bona*, an vero & *paraphernalia* sub se comprehendant. Sunt qui verba eingebrachtes Gut/ & ad paraphernalia extendunt hoc effectu, ut & quoad ea uxori competitum privilegium prælationis.

B 3

tionis.

(k) *Stryck.* in d. dissert. d. 1.

(l) *Brummeman.* ad l. 17. C. de administr. tutor. *Mevius* ad jus Lubec. l. 3. t. 1. a. 12. n. 32-35. & in discuss. *Levamin.* inop. debitor. c. 3. n. 175. & p. 8. d. 393.

(m) *Struvius* Exerc. ff. 44. th. 49. n. 4. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 114. & l. 4. resp. 33. n. 20.

(n) *Mevius* ad jus Lub. l. 2. t. 2. a. 31. n. 6. & 45. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 14.

(o) *Elect. Saxon.* *August.* constit. 28. p. 1. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 63. n. 1.

tionis. (p) Sicuti & ita in Saxonia practicari statuit *Colerus* (q) cum hæc res non ex rationibus Romanis & simanda, sed juxta principia Juris Saxonici consideranda sit, ita ut dum Jure Saxonico marito, & de paraphernis uxorum competit ususfructus, huic consequens sit judice acutissimo *Titio*, quod parapherna quoque cum dotalibus pari passu ratione Juris prælationis ambulent. (r) At vero alii è contrario soli doti hoc jus prælationis de Jure Saxonico tribuunt, paraphernis vero id denegant. (s) Quam ultimam sententiam veriorem judicamus, unum textum Juris Saxonici ex altero explicamus. (t) *Colero* alias DDres Saxonicos de praxi nostræ sententiæ testantes (u) opponimus, aut dissentientium sententia, forte de bonis uxorum paraphernalibus adhuc extantibus intelligenda est. (x) Nec denique deest, quod *B. Titio* respondeamus. Male enim ab adæquatione bonorum dotalium & paraphernalium ratione ususfructus marito competentis in Saxonia infertur ad adæquationem horum bonorum intuitu privilegii prælationis. Diversa enim hæc

(p) *Wesenbecius* in addit. ad *Schneiderwin* ad §. fin. J. de Donat. n. 6. lit. E. *Coler.* p. 1. d. 57. n. 3. & 4. *B. Titius* in observat. ad *Lauterb.* Comp. ff. tit. de privil. credit. moti verbis, *Const. Elect. August.* p. 1. c. 28. ibi: Und nach diesem soll des Schuldners Eheweib mit ihrem eingebrachten Gut re. quæ verba non minus recte de paraphernis quam de dotalibus dici ac prædicari volunt.

(q) D. p. 1. d. 57.

(r) *Titius* ad *Lauterbach.* c. 1.

(s) *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 86. *Berlich.* p. 1. c. 65. *Moller.* ad d. const. 28. n. 37. & ibi in add. *Reinhard Rosa.* *Pensold.* in add. ad *Colerum* p. 2. d. 270. n. 16. *Rauchbahr* p. 1. qu. 34. n. 43.

(t) Vid. Constitutionem Saxon. disertam in Ord. Process. Jud. t. 43. ubi: Was aber die Eheweiber ihren Männern über das Ehe-Geld zubringen / wann es verwendet und nicht mehr vorhanden ist / haben sie allein ein stillschweigend Unterpfand / aber kein jus prælationis, darum werden sie allein der Zeit-Ordnung nach vergnüget. Quid clarius?

(u) *Reinhard à Rosa* in addit. ad *Moller.* ad. d. c. 28. n. 37. 38. *Carpzov.* d. defin. 86. ubi præjudicia, *Richter de Privil. Crudit.* c. 3. f. 1. n. 105.

(x) *Berlich.* c. 1. n. 66.

hæc sunt, à diversis vero male infertur ad unum (y). Præterea jus prælationis est privilegium, quod ultra legem scriptam vel non scriptam non est extendendum (z) quin potius lex scripta Saxonica dissentientibus plane repugnet (a). Interim non negamus, quod jure hoc antiquiori Saxonico parapherna uxorum gaudeant jure tacitæ hypothecæ (b).

§. 18. Id vero singulare est de jure Saxonico veteri, uxores, licet, uti dictum, gaudeant, jure prælationis intuitu dotis, tamen non indistincte, uti apud Romanos moris erat, præferri hypothecis anterioribus. Distinguit enim jus Saxonum inter anteriores hypothecas tacitas & expressas. Contra illas jus prælationis uxori salvum manet, contra expressas non item, sed illis uxor postponitur. (c) Ita ut in hoc passu inter Saxones & Romanos magna sit differentia. Quamquam enim non desunt, (d) qui putent, etiam de Jure Romano extra forum Saxonum uxori dōtem repetenti anteriores hypothecarios expressos præferri, eamque opinionem ceu æquiorem multis defendit Moller (e) imo Cameram Imperialem suo tempore nunquam ab hac opinione recessisse, testatur Gaius (f) tamen contrariam sententiam veriorem esse, nec jus Romanum hoc casu ullam differentiam inter expressos & tacitos hypothecarios statuere putamus cum aliis, (g) cui

(y) *Barbos.* in thesaur. loc. comm. l. 4. c. 44. axiom. 1. & 4. & l. 17. c. 22. axiom. 1. & 2.

(z) Conf. §. 10. nostr. disert.

(a) Vid. cit. ord. proc. Judiciar. t. 43. in verb. *Was aber ic.*

(b) Per cit. text. ord. proc. jud. t. 43. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 86. n. 3.

(c) Elect. Aug. Constit. p. 1. c. 28. ibi: Nach diesem soll des Schuldners Beweis mit ihrem eingebrachten Gut allen andern Gläubigern / NB. So nicht ältere ausdrückliche Verpfändung haben/ vorgezogen werden. Conf. Sächsische Prozeßordnung t. 43. pr. *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 64.

(d) Vid. *Berlichium*, p. 1. c. 65. & *Carpzov.* p. 1. c. 28. d. 65. & quos ibi pro se adduxere DD.

(e) Ad dictam Conf. 28. n. 33.

(f) 2. Obs. 25. n. 10.

(g) cui sententiæ se quoque conformant mores Pomeraniae
 (h) Marchiæ Brandenburgicæ (i) Civitatis Lubecensis (k)
 Ducatus Mecklenburgici (l) & aliorum locorum (m) imo & ip-
 sius Cameræ Imperialis. (n)

§. 19. Consequens hactenus dictorum est, quod apud Saxones olim ratione præferentiæ liberorum prioris matrimonii, quoad bona materna præ noverca intuitu ejus illatorum eadem obtinuerint, quæ supra ex jure Romano deduximus, quæ paucis eo redeunt, quod scilicet privigni cum dote matris suæ præferantur novercæ intuitu suæ dotis, nec non cum bonis paraphernalibus matris suæ, novercæ quoad sua paraphernalia, non vero item cum paraphernalibus matris suæ doti novercæ. Si modo hoc ultimum ex §. præc. limites eo scilicet in casu, ubi Mater liberorum prioris matrimonii ratione rerum suarum paraphernalium curavit sibi constitui expressam hypothecam, liberos priores cum his paraphernaliis præferri etiam doti novercæ. (o)

§. 20. Non inelegans quæstio est quæ olim in Saxonia frequens admodum erat. Triplices nempe in concursu obveniunt creditores. Ponamus. *Primos esse prioris matrimonii liberos, qui bona materna paraphernalia petunt, & illi*

- (g) *Mev. ad J. L. I. 1. t. 5. n. 67. & ad a. 9. t. 1. l. 3. n. 51. item P. 3. d. 13. & 326. p. 5. d. 260. Hopp. ad §. 29. J. de Act. Eckbold. ad tit. ff. de privil. cred. §. 6. Brunneman. de conc. cred. c. 5. §. 27. Gießebert. peric. 2. harmon. præf. art. 34. n. 368.*
- (h) *Mevius p. 3. d. 13. Herr. Rhane in dissert. de dote th. 63. ubi citatur constitutio provincialis Pomeraniae de 1606. §. in conc. credit.*
- (i) *Brunnemann. de concurs. credit. c. 5. §. 27. Pruckmann. p. 1. conf. 47. n. 19.*
- (k) *Jur. Lub. l. 3. t. 1. a. 12. Mevius ad d. jur. I. 3. t. 1. a. 9. n. 52.*
- (l) *Mecklenburg. Land. und Hofgerichts. Ordnung p. 2. t. fin. §. und wann der Schuldner ic.*
- (m) *Vid. Gießebert. d. 1. n. 267. seqq.*
- (n) *Myntingerus c. 4. observ. 13. n. 3. & Beutherus de jure prælat. p. 1. c. 35.*
- (o) *Per verba Constit. Elekt. Aug. p. 1. c. 28. quæ §. præc. sub litera (e) adduximus.*

illi habent tacitam hypothecam. Adebat quidam Creditor *secundus*, cui competit hypotheca expressa. *Tertii* creditoris locum occupabit uxor secunda obserati, hic noverca, dotem illatam repetens, allegansque jus pælationis propter dotem ipsi concessum. Quæritur, quomodo hi creditores sint collocandi de jure Saxonico veteri? Evidem de jure Romano, uxor cum dote sine dubio præferenda erit, cæteri vero duo creditores, temporis prioritatem servabunt; at vero de jure saxonico haud facile hic principium & finem inveniri posse fatetur *Carpzovius*. (p) Statuit enim hic, *primum Creditorem*, hic privignos, parapherna matris suæ petentes, non posse præferri, ideo, quia vincitur à *tertio creditore*, uxore nimirum præter tacitam hypothecam etiam privilegio pælationis gaudente; Nec posse præferri *secundum Creditorem* expressam hypothecam habentem, cum huic primus creditor, scilicet *Privigni*, cum tacita sua hypotheca præcedat; Nec posse præferri *tertium Creditorem*, uxorem nimirum, hic *Novercam*, dum vincitur à *secundo Creditore* ob expressam hypothecam. Addit tamen DD. communiter velle *tertium Creditorem*, hic *novercam*, hoc in concursu *primo loco* esse ponendam, ceu superantem utrumque, *primum* quidem *ex se ipso*, & *secundum* omnino ex persona *primi Creditoris*, qui *secundum* vincit, juxta regulam: *Si Vinco vincentem te, multo magis te vincio*. Ad quæ tamen sat bene nihilominus monet, juxta eam regulam eodem jure dici posse, quod *Creditor primus* vincat *Creditorem secundum*, & quidem *ex se ipso*, at vero *tertium Creditorem*, scilicet mulierem, ex persona *Creditoris secundi*. Tandem concludit, Judicis arbitrio hac in re aliquid esse tribuendum, ut attentis variis circumstantiis, facultatibus creditorum, eorumque qualitatibus, & conditionibus ex æquo & bono rem decidat, ita ut communi opinioni, quæ mulierem præfert, inhæreat non solum ob favorem dotis, sed & ob observantiam, jam ante in foro receptam, quam studiose commendat. Interim contrarium è diametro sentit

C

B. Ti-

(p) P. 1. c. 28. d. 175.

B. *Titius* propugnans (q) circulum hic adesse, hancque regulam hic, tam pro omnibus, quam contra omnes ipso factente *Carpzovio* (r) adhiberi posse. Unde in Casu dato ex sola temporis prioritate prælationem metiendam, & sic *Novercam* hic cæteris duobus, privignis scilicet & expresso hypothecario, esse postponendam. Nam utut hæc vincat creditem primum, hic privignos, tacita saltem hypotheca munatum, tamen hoc probabiliter saltem eo in casu procedere, si solus reperiatur, non vero si sub clypeo velut interjecti creditoris expressi contra eam tutus sit. Quæ sane *Titii* sententia, quin rationi & intentioni Legislatoris optime conveniat non dubitamus.

§. 21. Talis erat conditio Novercæ & Privignorum olim in Saxonia. Jure vero *Saxonico noviori* ex constitutione moderni Electoris Saxonie orto, facies rerum hic multum mutata est, ac jura Uxoria & Liberorum ratione dotis, & paraphernalium ex *Jure Romano* descendentia & *Jure Saxonico veteri* approbata ferme penitus eliminata cernuntur. Etenim à moderno Electore Saxonie, & Rege Poloniarum *Friderico Augusto* sancitum est, quod hypothecæ tacitæ in totum omnes abrogatæ esse debeant in *Saxonia* (s) & ne forte dubium occurrat, an ratione dotis & paraphernalium uxorum eadem obtineant, Senerissimus Princeps expresse hoc extendit ad bona dotalia & paraphernalia uxorum, ac constituit, quod illi, qui jure reali uti volunt, in genere omnes expressa hypotheca judiciali sibi prospicere debeant. (t) Imo quod majus adhuc

(q) In observat. ad *Lauterbach*. Comp. ff. tit. de privil. credit.

(r) Cit. def. 175.

(s) In der verbesserten Proces-Ordnung t. 45. §. 1. ibi: Die hypothecas tacitas, weilen dadurch öfters grosse Gefahrde / und besonders bey concursibus creditorum vieler Aufenthalt verursacht worden/ wollen wir hiemit gänglich aufgehoben haben.

(t) Vid. ord. proc. nov. d. 1. §. 4. ibi: Insonderheit soll denen Eheweibern weder respectu paraphernalium, noch respectu dotis der gleichen (tacita sc. hypotheca) zustehen/ sondern dieselbe/ wann sie nicht durch eine ausdrückliche gerichtliche special hypothec prospicere

spicit

huc videtur, statuit Serenissimus Legislator, in posterum nec constitutionem expressæ hypothecæ generalis, sive sit judicialis, sive extrajudicialis, in concursibus creditorum, & alias, contra tertium possessorem ullum effectum habere debere (u).

§. 22. Debet ergo hodie ea expressa hypotheca consti-
tui. 1. *Specialis* in certis rebus. 2. Et quidem *immobilibus*,
ita ut 3. accedat judicis illius, sub cuius jurisdictione illæ
res sint, *confirmatio*, ac quidem 4. quoad res feudales *consensus*
& *confirmatio Domini directi*. (x) In mobilibus vero rebus nec
judicialis nec extrajudicialis hypotheca vim habet, sed is solum,
cui pignus traditum est, quique illud tenet, (non attento consti-
tuto possessorio, nec attenta ulla traditione facta) jus reale conse-
cutus est, ut præ illis omnibus, qui non ad primam clas-
sem pertinent, ipsi exinde satisfieri debeat (y).

§. 23. Neque hic subsistit Sereniss. Legislator, sed, quod
probe notandum est, insuper cavit, quod omne jus præla-
tionis

C 2

spicirt seyn/ sich einiges Pfand • oder Vorzug-Rechts vor andern
Glaubigern in keine wege anzumassen haben. Gestalt wir dann
hiermit diese und überhaupt alle andere hypothecas tacitas noch-
mals ausdrücklich cassiren und aufheben.

(u) Cit. ord. proc. nov. t. 44. §. 1. ibi: Es soll in Zukunft keine ge-
neral hypothec sie mag gerichtlich oder außer Gericht constituit
worden seyn/ weder in concursu creditorum noch sonstien con-
tra tertium possessorem von einiger Kraft und Würfung
seyn.

(x) D. ord. proc. nov. tit. cit. §. cit. ibi: Sondern es ist in rebus im-
mobilibus die Verpfändung jedermal auf gewissen Grundstü-
cken zu richten/ und von dem Richter/ unter dessen Jurisdiction
dieselbe gelegen/ oder bey denen Lehen/Gütern/ von dem Lehen-
Herrn der Consens darüber zu ertheilen.

(y) Cit. ord. tit. cit. §. 2. ibi: In rebus mobilibus aber ist weder eine
gerichtliche noch außergerichtliche Verschreibung von einiger
Würfung/ sondern es hat allein derjenige/ dem ein Pfand
zugleich übergeben worden / wann er es würklich in Handen
hat (gestalt das Constitutum possessorum oder einige tradi-
tio facta keineswegs zu attendiren) ein jus reale dergestalt
daran erlanget/ daß er vor allen andern / so nicht zur ersten
Elaß gehören/ davon zu bestiedigen.

tionis certis hypothecis, & præsertim uxorum earumque liberorum tacitis, de *Jure Romano* (2) ut & de *Jure Saxonico antiquiori* (a) annexum, in totum sublatum esse debeat, nec ulla statuta huic ordinationi contraria attendenda sint (b).

§. 24. Ex hisce sic jure noviori Electorali Saxonico determinatis dijudicatu facilis admodum est lis de præferentia inter liberos prioris matrimonii seu privignos, Novercamente inter, scilicet sublato in totum privilegio prælationis, sublatis & cassatis desuper tacitis hypothecis, exæquatoque jure dotalium & paraphernalium, tota res hodie apud Saxones dependet à constitutione judicialis expressæ hypothecæ, ad præscriptum dictæ ordinationis constituta. Si ergo hanc vel uxor prima tempore initi matrimonii, aut postea, vel etiam ejus liberi, antequam Noverca ducta est, & sibi ratio-

ne

(2) Vid. *Lauterb. Comp. ff. tit. de privil. cred. p. m.* 586.

(a) Vid. *Constit. Elect. August. p. 1. c. 28. Carpzov. p. 1. c. 28. d. 63.* seqq.

(b) D. ord. nov. proc. t. 43. ibi: Obwohl hiernächst in denen Rechten/ auch in unserer Gerichts-Ordnung hoc titulo verordnet/ daß einigen Glaubigern/ welche nebst der dinglichen Gerechtigkeit ein Privilegium personale haben/ die Priorität vor denen übrigen Creditoribus Hypothecariis zustehen soll. Nachdem aber hierdurch zum öfttern die andere Glaubiger um ihre Capitallia, so sie dem Debitori bona fide vorgestreckt/ und worüber sie gerichtliche Verschreibung gehabt/ gänzlich gebracht/ oder doch daran ziemlich verkürzt worden; so haben wir hiemit dieses gänzlich zu ändern und aufzuheben/ zu Beförderung des Credits vor nöthig befunden. Setzen und ordnen dem- nach hiemit/ daß weder einem Ehemal ratione dotis, noch dem Fisco, wann er mit jemanden contrahiret/ noch auch de- nensentigen/ so zur Erbauung/ Besserung und Erhaltung/ in- gleichem zu Erkäufung eines Hauses/ oder Guts/ etwas dar- geliehen/ hinfür ein Jus prælationis, oder auch nur ein Jus reale zustehen soll/ wann sie sich deswegen nicht eine gericht- liche Hypothec constituien lassen/ auf welchen Fall sie gleich- wol kein Vorzugs-Recht vor denen ältern Creditoribus Hypo- thecariis haben/ sondern gleich den andern Glaubigern nach Ordnung der Zeit des erhaltenen Pfand-Rechts befriediget/ auch keine Statuta, so dieser unser Ordnung zuwider attendiret wer- den sollen.

ne dotalium & paraphernalium bonorum hypotheca prospexit, in bonis mariti vel patris constitui curaverunt, res salva est, ac liberi prioris matrimonii, hic privigni, Novercam præcedunt ex prioritate temporis, quam tribuit anterior hypotheca expressa. At vero si hanc vel uxor prima, vel liberi ejus sibi constitui non curaverint, Noverca vero hac sibi prospexerit, tum privignis præferenda erit Noverca. Si neutra pars cautionem præscriptæ illius hypothecæ habet, tum denegato ipsis omni jure reali (c) videntur remittendi ad classem chirographariorum, in qua ulla prælatio haud obtinet, sed singulis pro rata satisfaciendum est, tam de *Jure Romano* (d) quam de *Jure Saxonico* (e).

§. 25. Viso sic & *Jure Romano* & *Jure Saxonico* tam antiquiori, quam noviori, ordo nos vocat, ut enucleatum statim, quid *Jure Lubecensi* intuitu præferentiæ liberorum prioris matrimonii, hic privignorum, cum bonis maternis, præ Novercæ dote & illatis obtineat, & constitutum sit, ac hoc facturi necesse judicavimus, quædam principia *Juris Lubecensis* notabilia in medium proferre, quia absque cognitione eorum doctrina de præferentia, in concursu Novercæ cum privignis, quam jam ex dicto jure determinare volumus, commodè enucleari non potest, iis vero probe cognitis, eo facilius decidi potest.

§. 26. Horum principiorum *primum* est *Confusio bonorum dotalium & paraphernalium eo jure*. Etenim communio bonorum, quæ hoc jure inter conjuges, tam improles, quam prolem habentes, inter eos quidem restrictior, inter hos vero laxior intercedit (f) ut ut solummodo anomala & improoria sit (g) tamen hoc efficit, ut omnia uxoris bona ad ma-

C 3

ritum

(c) Vid. §. præc. 21. lit. T. & §. præc. 23. lit. B.

(d) L. 6. C. de bon. author. judic. possess. l. 10. C. qui pot. in pign. l.

12. §. 2. ff. eod. *Carpzov*. p. 1. c. 28. d. 158. n. 1. *Lauterbach*.

Comp. ff. tit. de privil. cred. p. m. 588. *Mevius* ad *jur. Lubec.*

1. 3. t. 1. a. 12. n. 66.

(e) *Const. Elec. Augusti* p. 1. c. 28. in fin. *Carpzov* d. def. 158. n. 1.

(f) *Mevius* ad *jus Lubec.* l. 1. t. 5. a. 5. n. 28-30. seqq.

(g) *Idem* d. l. n. 25. & 29.

ritum allata , sive dotis nomine data, sive ut paraphernalia
habita sint , plane confundantur , ac perinde habeantur , ac
si dotalia sint , ut sic discrimen bonorum , quod *Jus Romanum*
in iis constituit, de Jure Lubecensi , vel si mavis ex usu vul-
gari, non accurate observetur. (b)

§. 27. Quod vero ejusmodi confusio bonorum dotalium & paraphernalium sit de Jure Lubecensi , hoc colligi
potest , ex ipsis Juris Lubecensis Textibus (i) notatque *Mevius* (k) ita apud Lubecenses observari , & ne quidem con-
troversum esse. Interim tamen negari nequit , quod pactis
hæc confusio evitari queat. (l) Quo pertinet , quod in praxi
eo soleat respici , an certa dos pacto vel dicto mulieris eorum-
ve qui eam nuptam elocant , sit constituta , an vero nulla certa
dos constituta reperiatur , ut in casu scilicet priori omne id ,
quod extra illud Pactum est , pro paraphernalibus , vel rece-
ptitiis habeatur , non item pro dote , nisi ut ejus augmentum
ex destinatione inferentium datum sit ; in posteriori casu vero ,
omnia bona quæ uxor ad maritum attulit , ita ut fructum
eorum capiat , dotalia habeantur , si non appareat de aliqua
exceptione. (m)

§. 28. Principium secundum est adæquatio bonorum pa-
raphernalium & dotalium ratione juris prælationis , etiam eo in
casu , ubi pacto certa dos constituta est , & sic omne id ,
quod extra pactum illud est juxta §. præced. pro paraphernis
habetur. Patet hæc adæquatio ex perspicuis textibus Juris
Lube-

(b) Idem ad artic. 12. t. 2. l. 2. jur. Lubec. n. 157. junct. n. 54.

(i) Vid. l. 1. t. 5. a. 5. ibi : Sondern sie soll alles wiedernehmen
was sie zu ihrem Mann gebracht hat / & l. 1. t. 5. a. 7. ibi :
So nimmt die Frau ihren Braut-Schatz/ Kleider / Kleinodien
und Jungfräulich Eingedömte/ welches sie ihm zugebracht / zum
vorauß. Item l. 3. t. 3. a. 9. ibi : So geht die Frau mit ih-
rem Braut-Schatz/ Kleider/ Kleinodien und Jungfräulichem
Eingedömte / und was sie ihm zugebracht/ vor allen Credi-
toren.

(k) Ad jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 12. n. 54. add. *Stryck*. in dissert. de dif-
ferentiis Juris Communis & Lubecensis c. 10. n. 56.

(l) *Mevius* d. 1.

(m) *Mevius* ad Jus Lubec. l. 1. t. 5. in addit. ad n. 28.

Lubecensis, inter alios ex *articulo 5. tit. 5. libr. 1.* ubi disponitur, quod uxor improlis de debitibus mariti non teneatur, sed ea omnia capiat & præcipiat, quæ marito attulit, (n) item ex *art. 7. tit. 5. l. 1.* ubi cautum, quod marito ob æs alienum fugitivo, uxor improlis non solum dotem, sed & vestes ornamenta & alia bona, quæ marito intulit, ante mariti creditores capiat, (o) & denique ex *art. 9. tit. 1. lib. 3.* qui vult, quod marito obærato mortuo uxor improlis non solum cum dote, sed & cum vestibus, ornamenti, & quæ insuper marito intulit, omnes creditores mariti antecedat (p). In quo *Jus Lubecense* multum deviat à *Jure Romano*, ceu quod uxori ratione paraphernalium, non jus prælationis, sed solum tacitam hypothecam adsignat (q).

§. 29. Principium tertium est, quod hypotheca, quæ de *Jure Romano* uxoribus ratione dotis & paraphernalium competit in bonis mariti, de *Jure Lubecensi* non sit sublata. (r) Ex quo hoc sequitur, partim, quod uxores ratione bonorum dotarium, præter jus prælationis fruantur quoque jure tacite hypothecæ etiam de *Jure Lubecensi*, dum hoc illis concessit *Jus Romanum* (s), partim quod & de *Jure Lubecensi* uxores

(n) L. 1. t. 5. a. 5. jur. Lub. verba hæc sunt: Begibt sich ein Mann mit einer Frau in die Ehe / stirbt dann der Mann / und läßt keine Kinder von ihr / oder daß sie schwanger sey / die Schuld/ damit er jemand verhaftet/ kan der Wittfrauen nichts hindern/ sondern sie soll alles wiedernehmen/ was sie zu ihm gebracht hat ; darnach soll man von seinem Gut alle seine Schuld bezahlen.

(o) Lib. 1. t. 5. a. 7. Jur. Lub. ita sonat: Haben sie aber mit einander keine Kinder/ so nimt die Frau ihren Braut-Schag/ Kleider/ Kleinodien und Jungfräulich Eingedömte/ welches sie ihm zugebracht/ zuvoraus / von dem andern Gut zahlet man die Schuld.

(p) L. 3. t. 1. a. 9. Jur. Lub. ita loquitur: So geht die Frau mit ihrem Braut-Schag/ Kleider/ Kleinodien/ Jungfräulichem Eingedömte/ und was sie ihm zugebracht/ vor allen Creditoren/ add. *Mevius* ad dict. art. 9. n. 35. seqq.

(q) Vid. §. præcedent. 7.

(r) *Mevius* ad *Jus Lubec.* 1. 3. t. 1. a. 12. n. 53. 54.

(s) Vid. §. præc. 6.

res ratione paraphernalium gaudeant tacita hypotheca, cum & his bonis illud jus reale à Jure Romano assignatum sit, (t) ut ut de jure Lubecensi & ratione horum bonorum uxoris simul competit prælationis privilegium (u).

§. 30. Principium *Quartum* est, quod *hypotheca tacita & prælatio quoad dotalia, & paraphernalia eo in casu saltē uxori competit*, si neque liberos ex marito habet neque ex eo gravida est (x) sed ut sit improlis, requiritur. Nam si uxor ex marito prolem habet, tum obstricta est ad solutionem ejus, quod debet maritus, etiam ex suis bonis. (y) Improlis vero uxoris jure & censetur ea, cuius liberi, licet prolem unam vel plures marito pepererit, tempore moti concursus, aut mortis mariti, non amplius sunt superstites, sed fato defuncti. (z) Quod si vero prolem ex marito quidem non habet, ex eo tamen gravida est, tum jus ejus in suspenso tamdiu est, donec constet, partum editum vel non editum esse, (a) ita ut *posteriori casu* pro improli habeatur, & sic jure tacitæ hypothecæ & prælationis omnino gaudeat, in *priori vero casu*, ceu mulier prolem habens hoc jure destituantur, modo partus editus non sit monstrosus, nec abortus, nec mortuus, sed vivus, imo vitalis, editus scilicet tempore legitimo, ut secundum naturam vivere possit, dum non vitalis pro abortu, ac eo, qui nunquam natus est, habetur (b).

§. 31. Sed

(t) Vid. §. præc. 7.

(u) Vid. §. præc. 28.

(x) *Jus Lubec. 1. 1. t. 5. a. 5. ibi: Und lässt keine Kinder von ihr/ oder daß sie schwanger sey/ & a. 7. t. 5. l. 1. ibi: Unbeerbt ist ic. nec non artic. 13. t. 5. l. 1. ibi: Es kan keine unberbte Wittwe ic. & denique l. 3. t. 1. a. 9. ibi: Mit seiner Frauen unberbte ic.*

(y) *Jus Lubec. 1. 1. t. 5. a. 7. ibi: Wird ein Mann wegen seiner Schuld flüchtig/ hat er dann mit seinem Weibe Kinder/ so soll die Schuld bezahlt werden von ihrem benderseits Gut/ add. & art. 10. t. 1. 1. 3. nec non art. 26. & 28. tit. 2. l. 2. Jur. Lubec.*

(z) *Vid. præc. not. (x) propter verba: Läßet ic. Confer. *Mevius* ad *Jus Lubec. 1. 1. t. 5. a. 7. n. 22-25.**

(a) *Mevius ad Jus Lubec. 1. 1. t. 5. a. 7. n. 13.*

(b) *Mevius d. l. n. 16.*

§. 31. Sed quid juris, si uxor quidem non sit gravi-
da, si forte Maritus ad tempus aufugerit, adeoque sp̄s pro-
lis ex ea suscipienda adhuc supersit? Respondetur, tum
uxorem quidem dotem & cætera illata ante alios creditores præci-
pere, at vero has res omnes securo in loco collocandas & lapsu
temporis, quoisque ad pariendum habilis est, exspectandum
esse, redditu tamen annuo ad mulieris usus cedente. (c) Ela-
psu hoc tempore & interim partu non edito uxor plane libe-
ratur ab actionibus creditorum, & sua sibi præcipua habet,
edito vero interea partu, bona recidunt in eam conditionem,
ac si ante fugam partus jam extitisset (d).

§. 32. Deviare tradita §. 30. & 31. nimium quantum
à Jure Romano per se patet, dum certo certius sit, illo jure
nec maritum pro uxore, nec uxorem pro marito teneri (e).
Interim quod statuto dispositum, id sequendum (f). De va-
liditate eorum statutorum, quæ disponunt, quod uxores ob-
ligentur pro maritis, consule DD. (g). De ratione hujus sta-
tuti Lubecensis videatur *Mevius* (h).

§. 33. Principium quintum est, quod bona uxorum Re-
ceptitia, Spiel-Gelder Lubecensibus dicta, sub dispositione Juris
Romani relinquat Jus Lubecense, ut scilicet uxori eorum in-
tuitu nec tacita hypotheca, nec jus prelationis competit (i).
Colligitur hoc certo ex Textibus Juris Lubecensis (k), ceu

D qui

(c) *Jus Lub.* l. 1. t. 5. a. 11. ibi: Wann sie aber noch in denen
Jahren ist/ darinn sie Kinder gebahren kan/ so muß gemelter
Braut- Schätz wiederum an gewisse Derrter beleget werden/
und mag die Frau davon die jährliche Abnutzung zu ihrem Be-
sten unverhindert gebrauchen.

(d) *Mevius* ad *Jus Lubec.* l. 1. t. 5. a. 11. in addition. ad n. 3. in fin.

(e) *Vid.* t. t. C. ne uxor pro marito.

(f) *Mevius* ad *J. L. l. 1. t. 5. a. 7. n. 4.*

(g) *Mynsinger.* C. 1. obf. 29. *Gail.* 2. obser. 90. *Campeg.* de dote
p. 5. qu. 2. n. 3. *Coler.* dec. 31. *Hilliger.* ad *Donell.* l. 15. c.
fin. lit. B. *Mev.* p. 3. d. 123. & ad *Jus Lubec.* l. 1. t. 5. a. 6. n. 4.
Brunnem. ad l. 1. C. ne uxor pro marito.

(h) Ad *Jus Lub.* l. 1. t. 5. a. 6. n. 5. & a. 7. n. 4. seqq. & p. 3. d. 123.

(i) *Vid.* §. 10. *dissert.* nostr. & *Mevium* ad *Jus Lubec.* l. 3. t. 1. a. 9.
n. 44. & p. 6. d. 246. p. 3. d. 125. n. 9.

(k) *Scilicet* ex l. 1. t. 5. a. 5. 7. 13. & l. 3. t. 1. a. 9.

qui omne jus prælationis & præceptionis restringunt ad dotem & cætera bona, quæ uxor marito attulit, quorum in numero non sunt receptitia bona, ceu quæ extra domum mariti, velut separata sibi habet & possidet uxor (l). Unde & hoc est, quod & uxor, quæ prolem habet, de Jure Lubecensi ex his bonis non teneatur solvere debita mariti (m).

§. 34. Principium denique *sextum* est, quod infrequens Lubecæ non sit, liberis prioris matrimonii, ratione bonorum matris præmortuæ, à patre ad secunda vota advolante, fieri certam ac *specificam assignationem*, Ausspruch vom Mutter-Gut Lubecæ dictam, eamque peragi, vel *coram Senatu*, quæ *solemnis audit*, vel *non coram Senatu*, dum taxat Pater privata conventione, ac desuper facto instrumento, quæ *minus solemnis vocatur* (n), imo aliquando etiam contingere, ut liberis prioris matrimonii à patre hoc in casu plane *nulla fiat ratione bonorum maternorum assignatio* (o).

§. 35. Præcognitis hisce principiis *Juris Lubecensis*, quoad quæstionem in Concursu Novercæ cum Privignis, an de *Jure Lubecensi prioris Matrimonii liberi*, hic privigni, quoad bona materna gaudeant præferentia præ Noverca ratione dotis & ilatorum, initio præsupponendum est, de ea Noverca nos loqui, quæ prolem ex marito non habet, nam quoad Novercam, quæ prolem habet, inutilis plane est ea quæstio, dum pro debitis mariti adstricta est de *Jure Lubecensi* (p). Quod si vero Noverca est improlis, tum attendi debet, an liberis prioris matrimonii, hic privigni, intuitu bonorum maternorum habeant *assignationem solemnem*, einen Ausspruch vor dem Rath/ an vero *minus solemnem & privatam*, an plane *nullam*. Quid in unoquoque casu *Juris Lubecensis* sit, sequentes §. §. docebunt.

§. 36. Pri-

(l) *Cothmann*. V. I. cons. 44. n. 102. *Mevius* ad *J. L. I. I. t. 5. n. 3.*
& I. 2. t. 2. a. 12. n. 159.

(m) *Mevius* ad *Jus Lub. I. 3. t. I. a. 10. n. 72. 73. & I. 1. t. 5. a. 7.*
n. 28.

(n) *Vid. art. 31. tit. 2. I. 2. Jur. Lub. ibique Mevius.*

(o) *Mevius* d. I. n. 6. seqq. & n. 35.

(p) *Vid. §. 30. & seqq. nostr. diff.*

§. 36. *Primus casus*, ubi scilicet liberis prioris matrimonii, hic privignis, solemnis coram Senatu facta est assignatio, extra omnem dubitationis aleam positus est, cum Statutis Lubecensibus (q) expresse ita definitus sit, quod tum *privignis intuitu hujus solemnis assignationis competat praeferentia praedote Novercae*. Quae hic notanda occurunt, satis deduxit *Dn. Mevius* (r).

§. 37. *Secundus casus*, ubi scilicet privignis intuitu bonorum maternorum minus solemnis & privata assignatio a patre facta est, similiter in Statutis Lubecensibus (f) ita expresse definitus est, quod *tum Noverca cum dote praeferatur ei conventionali assignationi liberorum prioris matrimonii*.

§. 38. *Tertius casus*, ubi scilicet privignis intuitu bonorum suarum matris nulla plane facta est assignatio, de Jure Lubecensi expresse decisus non reperitur, & hinc controversum admodum est, *num liberis prioris matrimonii, seu privignis*

D 2 quodad

(q) Scilicet in art. 31. t. 2. l. 2. ibi: Sizgen Mann und Frau mit einander in die Ehe/ und ihr eines/ es sey der Mann oder die Frau/ zuvor Kinder hat/ und denenselben wäre ein Ausspruch geschehen von ihres verstorbenen Vatters oder Mutter wegen ic. Ist dann der Ausspruch ordentlicher Weise vor dem Rath geschehen/ so geht Kinder-Gelt vor Braut-Schätz. Item in artic. 12. t. 1. l. 3. ibi: Darnach Kinder-Geld vor dem Rath ausgesprochen/ folgends der Braut-Schätz.

(r) Ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. art. 31. n. 32. seqq. & art. 33. n. 166. seqq.

(f) Scil. in art. 31. t. 2. l. 2. Sizgen Mann und Weib mit einander in die Ehe/ und ihr eines/ es sey der Mann oder die Frau/ zuvor Kinder hat/ und denenselben wäre ein Ausspruch geschehen/ von ihres verstorbenen Vatter oder Mutter wegen/ welcher Ausspruch ordentlicher Weise vor dem Rath nicht geschehen/ stirbt dann der Mann/ und die Frau ist mit ihm nicht beerbet/ und Irrung sich erhube/ ob die Kinder mit ihrem Ausspruch/ oder die Frau mit ihrem Braut-Schätz/ in des Manns Gütern soll vorgezogen werden/ so geht die Frau mit ihrem Braut-Schätz zuvor; gleicher Weise soll es auch gehalten werden/ wann ein Mann vor seinem Weibe sterbe. Add. & art. 12. t. 1. l. 3. Jur. Lubec. ubi das Kinder-Geld/ quod dem Kinder-Geld/ so vor dem Rath ausgesprochen ist/ opponitur, post dem Braut-Schätz und treuer Hand demum locatur.

quoad bona suæ matris hic competat præferentia præ Noverca ratione suæ dotis & illatorum, an vero hæc illis præferatur.

§. 39. Pro præferentia privignorum variæ militant rationes. Prima desumitur ex eo, quod hic casus in Jure Lubencis non sit definitus, & sic in eo observari debeat Juris Romani dispositio, privignis intuitu dotis maternæ præferentiam tribuens præ dote Novercæ. Volunt enim DD. quod statuta sint stricte interpretanda, nec de casu ad casum extendenda (*t*), sed potius id, quod in illis dispositum non est, pro omisso habendum (*u*), nec id, quod statutum non dicit, à nobis fingendum & dicendum (*x*) quin potius quoad statuta unius inclusio, alterius exclusio (*y*), & casus statuto non decisus sub juris communis dispositione relinquendus sit (*z*); idque vel eo maxime, quia statuta in genere passivam & declaratoriam à jure communis recipiunt interpretationem (*a*), imo ita interpretari darent, ut ad jus commune redeatur (*b*), ac juri communis quam minimum derogent (*c*).

§. 40. Secunda ratio deducitur à disparitate minus solemnis (qua excluditur privignorum prærogativa) & plane non factæ assignationis. Etenim videtur, quod minus solemnis illa assignatio, privignis facta quoad bona materna, sub se contineat Novationem quandam extinguentem privilegia dotis maternæ (*d*), ac id efficientem, quod privigni eam assignationem,

(*t*) *Mevius* p. 2. d. 40. n. 10.

(*u*) *Cothmann*. V. 4. §. 21. n. 6, *Menoch*, de A.I.Q. cas. 32, *Mevius* p. 7. d. 253. n. 6.

(*x*) *Novell*. 18. c. 5. in princ. *Cothmann*. d. 1.

(*y*) *Mevius* p. 2. d. 40. n. 5. & 7.

(*z*) L. Sancimus C. de Testament. 1. præcipimus C. de Appellat. *Cothmann*. V. 4. §. 21. n. 7. & §. 27. n. 7. *Mevius* p. 1. d. 137. n. 8. p. 2. d. 40. n. 14. & ad Jus Lub. quæst. præliminar. 7. n. 39. & 1. 2. t. 2. a. 31. n. 12.

(*a*) *Cacheran*. d. 142. n. 1. *Surdus* d. 36. n. 19. *Gailius* 2. observ. 33.

(*b*) *Cothmann*. vol. 3. §. 25. n. 26.

(*c*) L. de quibus ibi interpretes ff. de legibus *Cothmann*. V. 4. §. 20. n. 7.

(*d*) L. in novatione ff. de novat. 1. solutum ff. de pign. act. in pr. *Negusantius* de pignorib. p. 6. m. 3. n. 1, *Mevius* ad Jus Lub. 1. 2. t. 2. a. 31. n. 36.

tionem, non ut dotem maternam, sed ut debitum Patris, petere
valeant ac debeant, (e) dotis privilegio vel ideo exulante, ne
fraudibus loc⁹ sit (f); Talis vero Novatio in casu, ubi
nulla plane assignatio facta est, non conspiciatur, ac sic diver-
sum in eo casu à priori quid obtinere debeat, cum hic pri-
vilegia dotis salva maneant.

§. 41. *Tertia ratio* consecaria est ex fine §. præc. Nam
ad stabienda eo magis illa, quæ ibi dicta sunt, traditur, quod
dos materna, cuius intuitu privignis nulla plane facta est assigna-
tio, in artic. 12. tit. 1. lib. 3. Juris Lubec. veniat sub voce illius
articuli *Braut-Schätz* (g), minime vero sub voce *Kinder-Geld*
sive addito (h), ceu quæ vox indefinita arguit, ad omnia non
solemniter assignata eam spectare (i). Si ergo dos materna pri-
vignorum, cuius intuitu nulla ipsis facta assignatio, contine-
tur in dicto articulo 12. Jur. Lub. sub vocabulo *Braut-Schätz*
consequens erit, quod doti Noverca præferatur, dum certum
est, quod dos prior præferatur doti posteriori (k),

§. 42. *Quarta ratio* eaque ultima sumitur ex art. 28.
tit. 2. lib. 2. Jur. Lubecensis (l), ceu in quo dispositum, quod
liberi prioris matrimonii, hic privigni, dotem maternam, & No-
verca quoque suam dotem præcipiant in casu, quo uxor mori-
tur & vir secundam duxit uxorem, eaque mortuo marito
improlis est, ubi illam præceptionem intelligunt sub eo pri-
vilegio, quod jus & ratio communis antiquiori privilegiatae
hypothecæ privignorum dedit (m).

§. 43. Nec defunt, qui hanc opinionem ceu veriorem
D 3 pro-

(e) *Mevius* d. 1.

(f) *Carpzov*. l. 4. R. 22. n. 11. seqq.

(g) *Mevius* ad *Jus Lubec*. l. 2. t. 2. a. 31. n. 12.

(h) Idem d. 1.

(i) Idem ad art. 12. t. 1. l. 3. Jur. Lub. n. 28.

(k) Idem ad d. art. 12. n. 29.

(l) Textus d. art. 28. in fin. ita sonat: Bleibt aber die letzte Frau
unheirbet/ so nimt die Frau ihr zugebracht Gut / also auch die
Kinder erster Ehe ihrer Mutter zu voraus.

(m) *Mevius* ad *Jus Lubec*. l. 2. t. 2. a. 31. n. 11.

propugnant. In medium producimus Magnum *Mevium* (n) ut & *JCtos Rostochienses* in Responso die 6. & 19. Aprilis 1619. in causa Joachimi Walters dato, ad quod se refert *Mevius* (o).

§. 44. Pro *præferentia* vero *Novercas* è contrario varia militare videntur rationes. *Prima ratio* inde desumitur, quod *hæc controversia non ex principiis Juris Romani, sed vero ex principiis Statutorum Lubecensium decidenda sit*, dum *Statuta in loco statuentium semper præalent Juri Romano* (p), ac *inde observanda sunt, licet Juri Romano repugnant* (q). *Tollunt enim statuta jus commune* (r), *ac sunt jus publicum & civile civitatis*, (s) & ideo, si de iis constat, ea omnino *se- quenda sunt* (t).

§. 45. *Hinc secunda ratio succedit inde, quod statuta Lubecensia luce meridiana clarius præferentiam liberorum prioris matrimonii præ noverca, & contra novercæ præferentiam præ liberis prioris matrimonii seu privignis statuerint ex modo, quo assignatio privignis facta est.* Ita ut in casu factæ assignationis solemnis privigni præferantur, in casu vero assignationis non solemnis noverca præcedat illis. (u)

§. 46. *Tertia ratio est, quod dum jus Lubecense, nequam dem assignationi minus solemnii præferentiam præ noverca trahit, (x) inde prono amne sequatur, multo minus hoc jus eam præferentiam concessisse liberis in casu, quo nulla plane facta est assignatio.* Argumentum enim hic deducitur à majori ad minus, quod in iure validum est (y), & necessario concludit (z).

§. 47.

(n) *Ad Jur. Lub. l. 2. t. 2. a. 31. n. 10. seqq. & n. 35. seqq. ut & ad art. 12. t. 1. l. 3. n. 28. & 29.*

(o) *Ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31. n. 12, in fin.*

(p) *Amat. dec. Maret. 85. n. 12.*

(q) *Pruckmann. conf. 15. n. 17. Pfeil conf. 107. n. 4. Mevius conf. 9. n. 77.*

(r) *Cothmann. I. R. 1. n. 764. & I. 3. R. 45. n. 81.*

(s) *L. omnes populi ibi Bartol. & Jason ff. de just. & jur. Vivius d. 221. n. 1.*

(t) *Mevius conf. 65. n. 117.*

(u) *Jus Lub. l. 2. t. 2. a. 31. & l. 3. t. 1. a. 12.*

(x) *Vid. §. præc. scripta.*

(y) *Everhard, in loc. argum. legal. loco à majori. Mevius conf. 99. n. 66.* (z) *Mevius conf. 36. n. 32.*

§. 47. *Quarta ratio desumitur ex artic. 12. tit. 1. libr. 3.*
Jur. Lub. ubi doti quidem præponitur das Kinder-Geld/ so vor
dem Rath ausgesprochen ist/ at vero das Kinder-Geld sine ad-
dito post dotem. expresse ponitur & collocatur, (a) Quod vero
vox Kinder-Geld sine addito in contradistinctione des Kinder-
Gelds/ so vor dem Rath ausgesprochen ist/ tam plane non as-
signata, quam assignata minus solemniter, sub ambitu suo
comprehendat, inde evincitur, quod vox Kinder-Geld sit
genus; Genus vero omnes species, non speciatim exceptas,
sub se continet (b), juxta proprietatem verbi ad omnes spe-
cies pertinet (c), in qualibet specie repræsentatur (d), & sic
omnia ea complectitur vox Kinder-Geld/ quæ liberis ut libe-
ris competunt, sola assignatione solemnii, juxta jus Lube-
cense excepta.

§. 48. *Quinta ratio petitur ex natura omnium Statuto-*
rum & sic & Statutorum Lubecensium, quæ suadet, Statuta
esse stricti Juris, nec de casu expresso ad alium extendi, sed po-
tius ad easum expressum restringi debere. (e) Dum igitur Sta-
tutum Lubecense præferentiam privignorum præ noverca
restringit ad eum casum, quo ipsis solemnis assignatio facta
est, (f) inde merito & ad eum casum manere debet restri-
ctum illud prælationis jus, nec extendendum ad casum, quo
liberis nulla plane facta est assignatio.

§. 49. *Sextam rationem præbet unanimis DDrum con-*
clusio tradens, quod Statuta quoad Literam, ac ita ut nul-
la syllaba otiosa sit, omnino intelligenda sint. (g) Quæ DDrum
conclusio & Statuto Lubecensi in genere, & in specie quoad
hanc materiam omnino convenit, ac simul suadet, quod

Textus

- (a) Verba art. 12. t. 1. l. 3. hæc sunt barnach Kinder-Geld vor dem Rath ausgesprochen/ folgends der Braut-Schätz/ treue Hand/ Kinder-Geld.
- (b) Cothmann. V. 5. p. 10. n. 27. Mevius p. 6. d. 312. n. 5. in not.
- (c) Mevius conf. 65. n. 63.
- (d) Surdus conf. 121. n. 3.
- (e) Roland à Valla V. 1. conf. 55. n. 13.
- (f) Jus Lubec l. 2. t. 2. a. 31. & l. 3. t. 1. a. 12.
- (g) Besold. ad jus provinc. Würteberg. p. 3. th. 21. in fin.

Textus Juris Lubecensis, præferentiam privignorum præ Noverca solemnis assignationi tribuentes (b), præcise juxta literam intelligi, ac ita sumi debeant, ut nulla syllaba in iis otiosa sit, quod tamen esset, si privignis etiam præferentia prænoverca illo concederetur casu, ubi nulla plane assignatio facta est.

§. 50. *Septima ratio* oritur inde, quod notum sit, *Statuti Dispositionem* aliter locum non sortiri, quam si & qualitas, quam statutum requirit, & præsupponit, adsit. (i) Quo ita se habente prono amne sequitur, quod, dum *Jus Lubecense* præferentiam privignorum prænoverca assignationi solemnis, ceu certæ qualitati adscriptis, ac eam qualitatem præcise requisivit, dispositio *Juris Lubecensis* de præferentia privignorum prænoverca non aliter locum sortiatur, quam qualitate ea requisita, assignatione scilicet solemnis, existente, ac sic dum in casu, quo nulla plane facta est assignatio, requisita de *Jure Lubecensi* qualitas æque desit, quam in casu, ubi quidem facta est assignatio, sed privatim, merito & celsare debeat *Statuti Lubecensis* dispositio, certæ qualitatis assignationi, solemnis scilicet, solummodo præferentiam tribuens (k).

§. 51. *Octavam rationem* afferit *specialis mentio assignationis solemnis*, quo ad præferentiam privignorum præ Noverca, facta *Jure Lubecensi*, (l) quæ certe supervacua, inutilis & frustanea foret, nisi in casibus diversis & diversum quid obtinaret, ut alibi non diffitetur ipse *Dn. Mevius* (m).

§. 52. *Nona ratio* depromitur à contrario. Est enim hoc argumentum non solum in jure Romano, (n) sed & in statutis validum, utut hæc sint juri Romano contraria (o), præ-

(b) *Sc. art. 31. t. 2. l. 2. & a. 12. t. 1. l. 3.*

(i) *Andreae. controv. forens. 192. n. 1.*

(k) *Barbos. Thes. loc. Commun. l. 15. c. 4. ax. 22.*

(l) *Scilicet in artic. 31. t. 2. l. 2. & art. 12. t. 1. l. 3.*

(m) *Ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 18. n. 6.*

(n) *Mevius p. 1. d. 52. n. 3. & conf. 16. n. 189. junct. 96. n. 86.*

(o) *Mevius ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 18. n. 6.*

præsertim in casu, ubi aliæ concurrunt circumstantiæ (p). Nec est quod regeratur, assignationem solemnem, & minus solemnem reputari quidem pro contrariis, at vero assignationem solemnem, & non factam plane assignationem, non item. Nam responderi potest: Solemnis illa à Statutis Lubecensibus, quoad præferentiam privignorum præ Noverca, præcise requisita assignatio cessat tam in casu, ubi nulla plane facta est assignatio, quam in casu, ubi quidem facta est assignatio, sed non solemnis, ac sic solemnii illi assignationi contrariatur tam nulla plane facta assignatio, quam facta quidem, sed non solemnis. Plane enim non fieri, & non fieri eo modo, uti lex vel statutum requirit, unum idemque, & ad paria judicatur (q). Ac præterea hoc argumentum hic inde corroboratur, quod rationi statuti Lubecensis, cur quoad præferentiam privignorum præ Noverca solemnem assignationem præcise requisierit, scilicet quo & secundæ conjugi contra fraudes prospiciatur, æque non satisfiat per plane non factam assignationem, quam per factam quidem, sed non solemnem. De quo §. §. seqq. pluribus.

§. 53. Decima ratio sumitur à deficientia rationis, cur ius Lubecense præferentiam privignorum præ Noverca præcise restrinxerit ad assignationem, iis solemniter factam. Consistit vero hujus restrictionis ratio in eo, quo præsertim secundæ conjugi contra deceptionem & fraudes succurratur, (r) hæcque speciosis mariti facultatibus haud decipiatur, omnesque lites ac jurgia inter eam & privignos evitentur. Nam sicuti ex aliis juris Lubecensis Textibus hæc æquissima, & non satis deprædicanda Senatus Lubecensis in rebus publice peragendis intentio satis elucet, (s) ita & hic ejus reperitur notabile vestigium in jure Lubecensi (t), id scilicet, quod privigni Novveræ non præferantur, nisi ipsis de bonis maternis facta sit

E à Patre

(p) Schurffius conf. 36. n. 11. c. 2. Cothmann. V. 1. R. 5. n. 116. 117. & R. 38. n. 33. juncto Vol. 3. R. 11. n. 18. Mynsinger R. 10. n. 81.

(q) Cothmann. V. 1. R. 77. n. 38.

(r) Mevius ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 33. n. 81.

(s) Vid. Jus Lubec. l. 3. t. 4. a. 1. & l. 3. t. 6. a. 1. & 2.

(t) Scil. in art. 31. t. 2. l. 2. & art. 12. t. 1. l. 3.

à Patre assignatio, & quidem solēmnis coram Magistratu. Hæc vero ratio deficit utique in casu eo, quo privignis nulla plane facta est assignatio, dum & hic secunda conjux seu Noverca deceptioni Mariti valde exponitur, gravibusque litibus & juriis maximis anta datur, quibus tamen omnibus cautè prospicere voluit Jus Lubecanum, disponens, quod Parens secundas nuptias appetens teneatur cum liberis devidere bona communia, (u) aut ad mininum assignationem ex bonis maternis facere debeat, (x) & quidem, si liberi prælatione præ secunda uxore gaudere volunt, præcise corum Senatu (y). Deficiente vero statuti ratione in casu eo, quo nulla præcessit assignatio, necesse quoque est, ut ipsa dispositio statuti de præferentia privignorum cesseret, cum statuti anima sit ratio. (z)

S. 54. Undecima ratio eaque ultima, quæ forte primo loco ponи debuisset, ea est, quod liberi prioris matrimonii, hic privigni, quando post mortem suæ matris non dividunt bona communia cum patre, ad secunda vota advolante, nec etiam currant sibi vel ex bonis communibus, vel ex bonis defunctæ matris assignationem fieri, sed in communione manent, & im Gedey und Verderb mit dem Vatter besitzen (a), und die Güter ungetheilet bleiben (b) ad debita Patris etiam ex suis bonis solvenda teneantur (c); hinc creditoribus patris non præferantur (d) & sic nec antecedant secundæ uxori, seu illorum Noverçæ, improli, ceu quæ ante creditores patris est (e). Quo etiam sine dubio spectare videtur jus Lubecense in art. 28. tit. 2. Lib. 2. infin. ubi in casu eo, da das Gut des Vatters und der Kinder ungetheilet ist / die andere Frau aber keine Kinder.

(u) Jus Lubec. art. 2. & 3. tit. 2. libr. 2.

(x) Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31.

(y) Jus Lub. d. a. 31. & l. 3. t. 1. a. 12.

(z) Mevius ad J. L. l. 2. t. 2. a. 2. n. 51.

(a) Vid. a. 3. t. 1. l. 2. Jur. Lubec.

(b) Art. 26. & 28. t. 2. l. 2. Jur. Lubec.

(c) D. art. 26. & 28. Mevius ad d. art. 26. n. 8.

(d) Mevius ad d. art. 26. n. 9. ubi & rationes addit.

(e) Art. 12. t. 1. l. 3. item art. 5. 7. 11. 13. t. 2. l. 2. Jur. Lubec.

der mit dem Mann hat/ hæc uxor secunda improlis cum bonis illatis primo collocatur , & deinceps saltem liberi prioris matrimonii mit ihrem Mutter-Gut (f), ut ut aliter sentiat Dn. Mevius. (g)

§. 55. Et sic recensitis illius sententiæ, quæ privignos, nulla plane assignatione ipsis facta, Novercæ præfert, rationibus. allatisque iis etiam argumentis, quæ pro præferentia Novercæ adduci possunt, ultimæ accedimus opinioni, quod scilicet in casu, ubi privignis à patre ratione bonorum matris præmortuæ, nulla plane facta est assignatio, non privignis præ Noverca, sed Novercæ præ privignis competat præferentia. Nam hanc sententiam de iure Lubecensi veriorem existimamus, &, licet ita a communi DDrum Schola recedamus, & JCtum quendam nobis consentientem adducere haud valeamus, sufficit tamen, quod firma & stabilis ex rationibus pro ea ad ductis stet nostra hæc sententia.

§. 56. Quo vero & satisfiat rationibus pro contraria sententia recensitis, respondemus ad Rationem dissentientium primam. *Esse hunc casum omnino in iure Lubecensi definitum* partim per art. 12. tit. 1. Libr. 1. Juris Lubecensis, ubi das Kindergeld sine addito (sub qua Kindergeld casus non factæ assignationis comprehenditur, ut demonstratum dedimus §. 47.) postponitur dem Brautschatz; partim etiam inde, quod casus plane non factæ assignationis omnino continetur, sub casu factæ quidem assignationis, sed minus solemnis (uti docuimus §§. præced. 46. & 52.) ; partim denique, & quod rei dubiam amplius esse non sinit, ex articulo 26. & 28. tit. 2. libr. 2. item ex art. 3. tit. 1. libr. 2. & ex art. 12. tit. 1. libr. 3. Juris Lubecensis (uti demonstravimus §. 54.)

§. 57. Ad rationum secundam respondetur, nos hic non agnoscere disparitatem inter conventionalem & minus solemnem assignationem, & inter plane non factam assignationem, sed utram-

E 2 que,

(f) Verba Artic. 28. t. 2. l. 2. in fin. hæc sunt: Bleibet aber die letzte Frau unverheirathet so nimmt sie ihr zugebrachet Gut also auch die Kinder erster Ehe ihrer verstorbenen Mutter Gut voraus.

(g) Ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31. n. 11. vid. §. 42. præc. nostr. dissert.

que, quod postponatur doti Novercæ, ad paria iudicamus. Imo sentimus, quod, dum ne quidem minus solemnis assignatio operatur præferentiam privignorum præ Noxerca, multo minus ea præferentia liberis competere queat, si plane nulla assignatio facta sit, vide §. §. 46. 50. 52. 53. quamquam tamen inter utramque eam notabilem agnoscimus differentiam, quod in priori casu liberi quidem doti Novercæ & deposito postponantur, at vero nihilominus armer Leuten / Gottes-Häuser und sonstigen Geld / welches keine Renthe gibt / nec non creditoribus hypothecariis sub voce Kinder Geld præferantur, (b) posteriori vero in casu omnibus creditoribus Patris postponantur, ac ejus debita etiam de suis exsolvore teneantur (i). Nec movere nos possunt ea quæ de novatione huic secundæ adversariorum rationi inspersa sunt, quod scilicet ea intercesserit, cum facta est minus solemnis assignatio, quodque ea sustulerit omnia privilegia dotis, idque effecerit, quod liberi hanc assignationem, ut debitum patris, petere debeant; cum è contrario per solemnem assignationem portio assignata statim separetur à bonis Patris, ac ideo liberi eam, ut propriam quoad Dominium habeant, & eam, non ut simpliciter debitum, petant (k). Etenim testatur, quoad posteriorius consuetudo Lubecensis in assignationem etiam solemnem ordinarie, & ut plurimum venire certam quantitatem pecuniaæ, hancque remanere apud Parentem, ipso Dn Mevio non diffitente (l). Quis vero cum ratione diceret, hujus pecuniaæ dominium in liberos per assignationem solemnem esse translatum, cum Pater eam in bonis suis retinuerit & liberis solum assignatione prospexerit? Certe legatum generis, ut alia omittam, quod dominium non defert, aliud monstrat (m). Quoad prius vero regeritur, Novationem ullam hic nos non agnoscere. Nam si quæ esse deberet novatio, foret novatio in specie

sic

(b) Vid. a. 12. t. 1. l. 3. Jur. Lubec.

(i) Ex ratione supra §. 54. data.

(k) Mevius ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31. n. 34. & 36.

(l) Ad Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 33. n. 123.

(m) Brunnemann. ad l. 1. C. commun. legat. n. 3. Hopp. ad §. 2. J. de legat.

sic dicta, cum pater hic sit & maneat debitor liberorum suorum; quæ tamen ne quidem ex evidentissimis conjecturis, quæ hic desunt, desumenda ac colligenda est (n). Insuper captum nostrum transgreditur, quod minus solemnis assignatio, continere dicatur novationem, non item solemnis assignatio. Nec est credile, quod, si & hic in utroque casu subefset novatio, Jus Lubecense effectum ejus quoad novationem solemnem sustulerit. Quid, quod assignatio ut plurimum liberis impuberibus fiat, ac inde consensus tutorum mentio injiciatur (o), simul vero notum sit, impuberis novare non posse (p), & utut tutores eorum hoc facere possint, tamen factum Tutorum non præjudicari liberis, ac non aliter subsistere, ac prout ipsiis utilis est novatio (q). Locum Carpzovii lib. 4. resp. 22. n. 11. ibi citatum quod spectat, patebit ex ejus inspectione, quod hic JCTus nil pro contraria sententia afferat, sed inibi liberis præferentiam non ob novationem, sed ob fraudem deneget, imo ejus tradita ad Jus Lubecense trahi non possint.

§. 58. Ad rationem tertiam respondemus: quod *casus*, ubi nulla liberis prioris matrimonii ratione bonorum maternorum est facta assignatio, in art. 12. tit. 1. libr. 3. Jur. Lubecens. non continetur sub voce *Braut-Schätz* / sed sub voce *Kinder-Geld sine addito*. Id satis demonstratum dedimus §. 47. ut inde superfluum idem hic repetere.

§. 59. Ad rationem quartam, eamque ultimam, regerimus, textum articuli 28. tit 2. libr. 2. Juris Lubecensis ibi citatum, juncto textu artic. 26. tit. 2. libr. 2. non esse contrarium, sed nostram stabilire sententiam, imo & hoc velle, quod in

E 3 casu,

(n) Carpzov. I. 5. n. 105. n. 10. *Lyncker*, ad *Struvium* tit. de novat. th. 57. ibique *Struvius* ipse. *Hoppius* ad tit. *Instit.* quibus modis tollitur obligatio §. 4. *Stryck*, de C. C. f. 4. c. 2. §. 2. & c. 3. §. 3. *Schifordegger* 1.2. *disput. foren.* ad *Fabr.* tract. 2. qu. 5. (ubi notat contrariam sententiam intolerabilem fore errorem) & alii.

(o) *Jus Lubec.* I. 2. t. 2. a. 33.

(p) L. 20. §. 1. ff. de novat. l. 15. ff. de solut.

(q) *Struvius* ad tit. ff. de novat. th. 58.

casu, ubi liberis prioris matrimonii ratione bonorum maternorum nulla facta est assignatio, sed hi liberi mit dem Vatter im Gedey und Verderb gesessen/und die Güter ungetheilt geblieben seyn/ hi liberi non solum doti Novercæ, sed & omnibus creditoribus patris postponantur, imo patris debita ex suis bonis solvere debeant, ceu demonstravimus supra §. 54.

§. 60. Nec autoritas denique JCTi eximii & felicis alias indagatoris Juris Lubecensis Dn. Mevii, & JCTorum Rostochiensium, ab eo citatorum, contrarium sententium, nos dimovere debet, ac potest ab hac nostra rationi, analogiæ, & principiis Juris Lubecensis consona sententia. Utut enim magna ingenia etiam post facta venerari oportet, inspiciendum tamen semper est, quod dicatur ab iis, maxima etiam autoritate, si aliter persuasi sumus, exulante. Inde nobis necessario discedendum erat ab illorum fere communiter recepta sententia; & ut de cæteris nostræ opinionis argumentis & rationibus jam nihil dicamus, apertum est, contrariæ sententiæ patronos non habuisse rationem ejus principii, quod ex artic. 26. & 28. tit. 2. libr. 2. Juris Lubecensis adduximus. §. 54. illius scilicet, quod in casu, ubi liberi prioris matrimonii tempore secundarum nuptiarum patris non diviserunt cum patre bona communia, aut non curarunt, sibi ex bonis maternis fieri assignationem, ein Außspruch / sed cum Patre societatem bonorum communi commodo periculove continuarunt, (sind mit dem Vatter im Verderb und Gedey sizen geblieben/ juxta art. 3. tit. 1. libr. 2. Jur. Lubec.) & bona communia indivisa tenuerunt (Ihr Gut ist zusammen ungeschieden juxta art. 26. tit. 2. libr. 2. Jur. Lubec. oder das Gut ist ungeschichtet und ungetheilt geblieben / juxta art. 28. tit. 2. lib. 2.) tum hi liberi ratione bonorum maternorum nulla præ creditoribus Patris, & sic multo minus præ secunda uxore Patris, seu noverca improli, gaudente præferentia, sed Patris debita ex bonis communibus exsolvenda veniant per dict. art. 26. ibi: Die Schuld soll man zahlen vom gemeinen Gut/ & per dict. art. 28. ibi: Ist auch dann Schuld vorhanden/ die soll man von dem gemeinen Gut

ubor

zubor bezahlen. Nam si vel hoc unicum principium animad-
vertissent hi Jcti, neutquam privignis intuitu bonorum ma-
ternorum, in casu, quo nulla ipsis facta est assignatio, prætulis-
sent novercæ improli. Fuere & illi homines, à quibus huma-
num nihil, & sic error non absuit, quem nec à nobis absuisse,
sponte fatebimur, si meliora & rectiora edocti fuerimus.

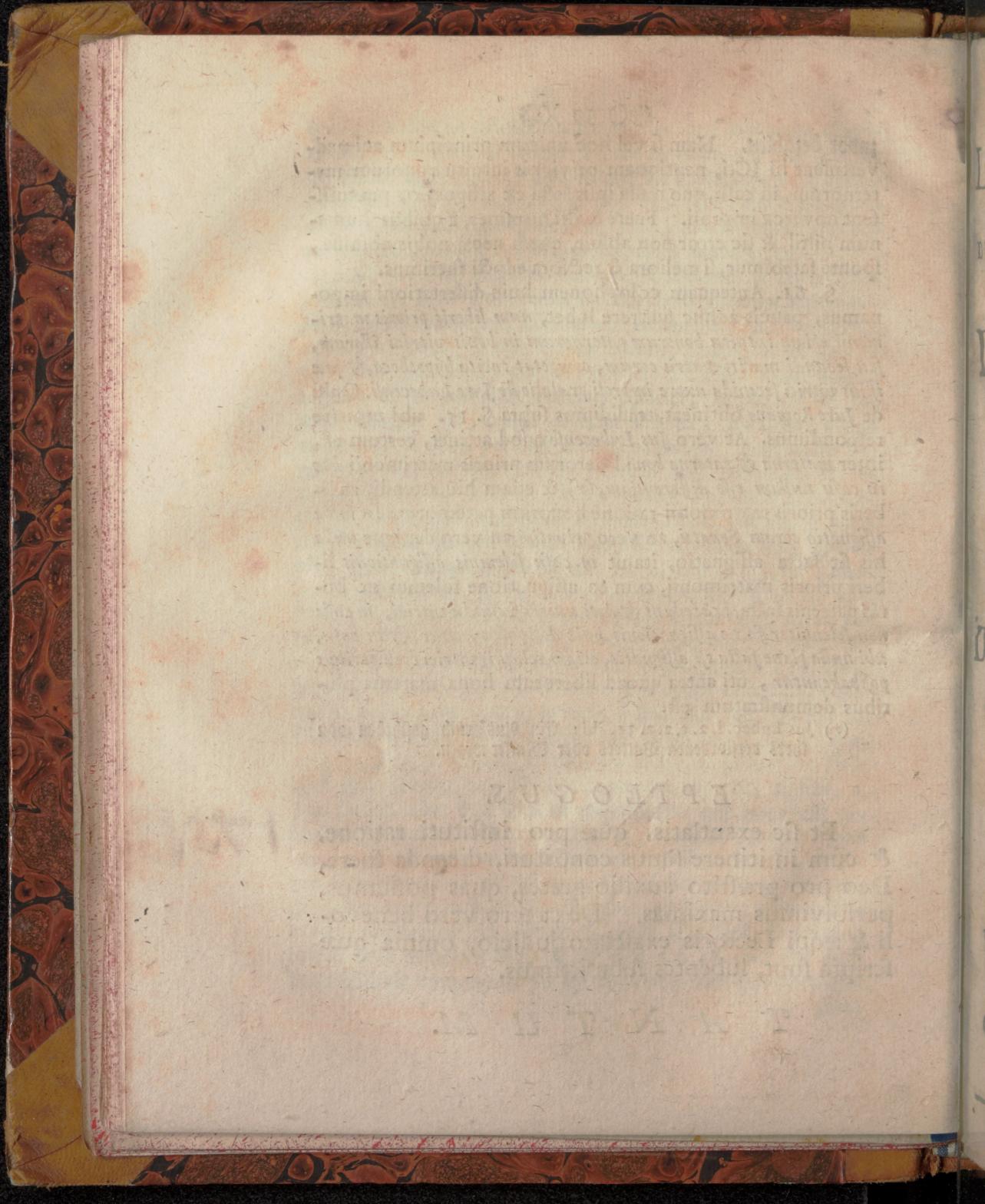
§. 61. Antequam colophonem huic dissertationi impo-
namus, paucis adhuc quærere lubet, num liberis prioris matri-
monii etiam intuitu bonorum paternorum in bonis vitrici illorum,
seu secundi mariti matris eorum, competit tacita hypotheca, & præ-
istius vitrici secunda uxore improli prælatio de Jure Lubecensi. Quid
de Jure Romano obtineat, tradidimus supra §. 15. ubi negative
respondimus. At vero Jus Lubecense quod attinet, certum est,
inter materna & paterna bona liberorum prioris matrimonii hoc
in casu nullam esse differentiam, (r) & etiam hic attendi, an li-
beris prioris matrimonii ratione bonorum paternorum sit facta
assignatio coram Senatu, an vero privatim, an vero denique nulla
his sit facta assignatio, ita ut in casu solemnis assignationis li-
beri prioris matrimonii, cum ea assignatione solemni ex bo-
nis paternis facta, præcedant & doti uxoris secundæ vitrici, in casu
non solemniter factæ assignationis huic doti postponantur, & in casu,
ubi nulla plane facta est assignatio, etiam reliquis vitrici creditoribus
posthabeantur, uti antea quoad liberorum bona materna plu-
ribus demonstratum est.

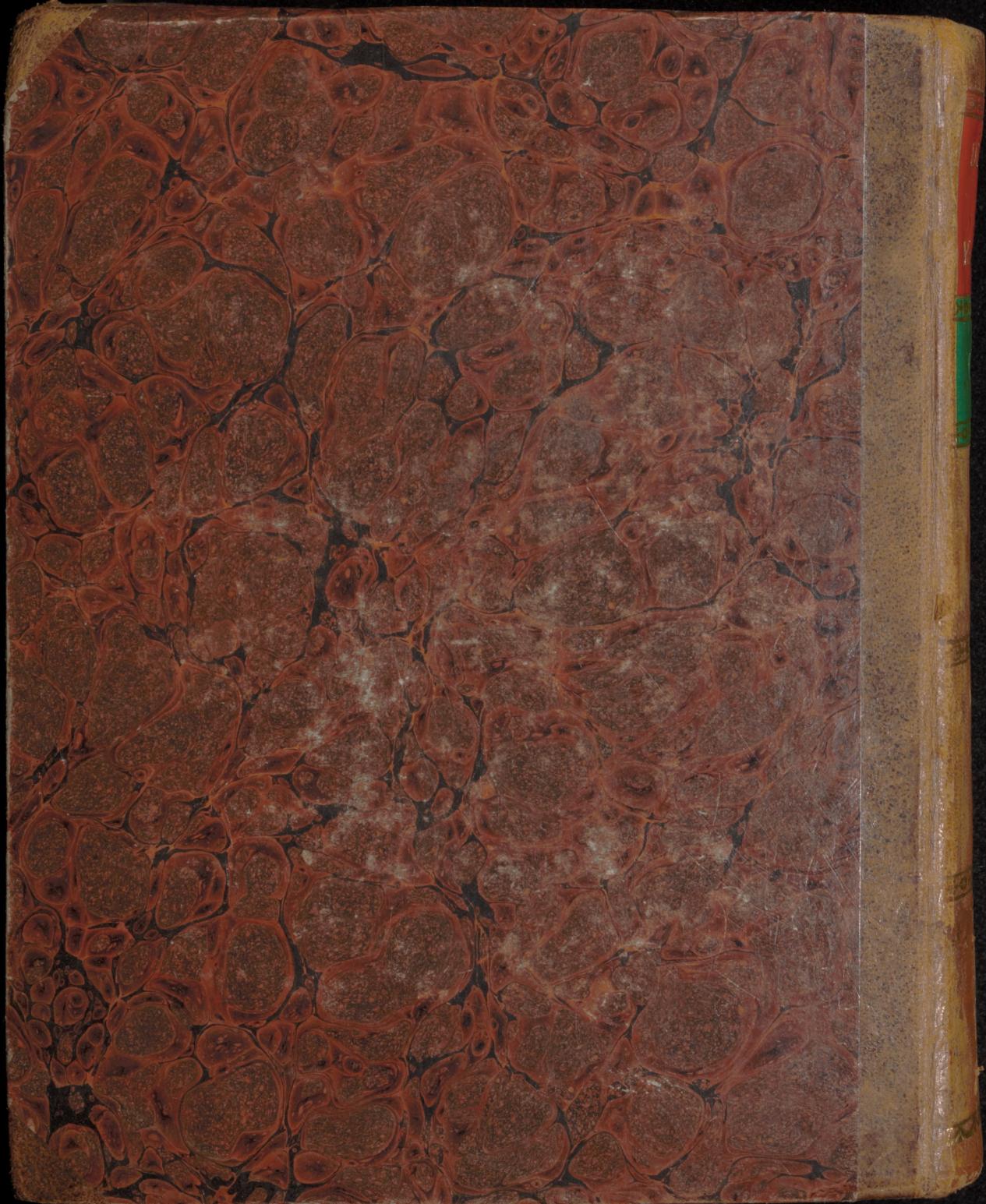
(r) Jus Lubec. l. 2. t. 2. a. 31. ibi: Ein Ausspruch geschehen von
ihres verstorbenen Vatters oder Mutter wegen.

EPILOGUS.

Et sic exantlatis, quæ pro instituti ratione,
& cum in itinere simus constituti, dicenda fuere,
Deo pro præstito auxilio grates, quas possumus,
persolvimus maximas. De cætero vero benevo-
li & æqui Lectoris exasciato judicio, omnia quæ
scripta sunt, lubentes submittimus.

T A N T U M.

(o) XIII
VIR PRAENOBILISSIMVS
VS ADOLPHVS KROHN
LVBECENSIS

ssima vitae suae ratione ita exponens:
inlytam Lubecam, vbi in lucem editus sum anno saeculi
tertio, die trigesimo Maii. Pater fuit HERMANNVS GEOR-
G. D. Reip. Lubecensis, quum in viuis esset, Syndicus, Ma-
ELISABETHA, Viri Magnifici HENRICI BALEMANNI,
per viginti annos primarii filia. Auum paternum habui
IOHANNEM ADOLPHVM KROHN I. V. D. Syndicum pri-
mum, deinde Consulem Lubecensem. Auos quidem ad seros
eruauerat diuina prouidentia, quorum non solum exemplo
singulari quoque in me collata benevolentia vti mihi licuit
eo citior Parentum carissimorum iactura. Matrem enim,
nullis essem, Patrem haud ita pridem, quum non exiguae
nauductio, non sine luctu amisi. Nihil reliqui fecerunt
me, vt a teneris vnguiculis me bonorum Praeceptorum fidei
tum ex institutione hausi quae ad pietatem humanitatemque
BACKMEISTERVM, KROEGERV, MÜNDERVM, postea
os, iam pie defunctos, itidemque Reu. KOHLREIFFIV
quis artibusque ingenuis animum indefesso labore praepa-
ris officinam litterariam publicam frequentare coepi & cura
OVERBECKII, B. LANGIT & Cel. S ELENII solidioris
cepi. Pro rostris etiam Gymnaisticis, quum Auus honora-
HN Consul cum Auia amantissima A. 1750. die 28 Aprilis
, Iubilaeum gamicum celebraret, de Coniugum iubilani-
nissimo Numine, vero Deo Vitali deriuanda, publice
cessum vero in Academiam, recitata oratione, de Lubeca
rebus, quae eius originem reddunt dubiam, A. MDCCLIII.
yaco Patrio dixi. Pater, quia Syndicatus officium, quod
t, mecum iuit in Academiam. Elegit Francofurtum ad
to per terras Hannoveranas, Brunsuenses, & Marchicas,
cepit me, qui tunc fasces Academiae tenebat, Ill. POLAC.
que Mathesin enucleantem audiui, Philosophicas praeser-
uit Reu. SIMONETTI. Ill. SVRLANDIVM & Cel. CVRT-
docentes adii. Historiarum seriem narrante itidem Ill.
strau. Institutionum & Pandectarum Elementa ab Ill.
ILIO accepi, liuquam gallicam captui accommodauit Mr.
MERCIER.

(() 3

MERCIER.